

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA BANKE SA STANJEM NA DAN 31. DECEMBAR 2023. GODINE

*(u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o objavljivanju podataka i informacija banke,
Službeni glasnik RS br. 103/2016)*

Beograd, maj 2024. godine
AIK Banka a.d. Beograd

www.aikbanka.rs

Sadržaj:

1.	Uvodne napomene	4
2.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima	4
2.1.	Strategija upravljanja rizicima	4
2.2.	Politika za upravljanje rizicima	10
2.2.1.	Upravljanje kreditnim rizikom	10
2.2.2.	Upravljanje rizikom likvidnosti	12
2.2.3.	Upravljanje tržišnim rizicima	13
2.2.4.	Upravljanje kamatnim rizikom i credit spread rizikom u bankarskoj knjizi	15
2.2.5.	Upravljanje operativnim rizikom	15
2.2.6.	Upravljanje rizikom ulaganja	17
2.2.7.	Upravljanje rizikom zemlje	17
2.2.8.	Upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja	17
2.2.9.	Upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma	18
2.3.	Način organizovanja procesa upravljanja rizicima	19
2.4.	Potvrda Banke o adekvatnosti upravljanja rizicima i i unutrašnjoj kontroli	21
2.5.	Pokazatelji poslovanja i izloženost rizicima	22
3.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapital Banke	22
	Ograničenja koja se primenjuju pri obračunu kapitala	22
4.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapitalne zahteve i adekvatnost kapitala Banke	22
5.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke	23
6.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na zaštitne slojeve kapitala	25
7.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na izloženosti Banke rizicima i pristupe za merenje odnosno procenu rizika	25
7.1.	Kreditni rizik	25
7.1.1.	Podaci odnosno informacije koji se odnose na način na koji banka vrši internu klasifikaciju potraživanja	25
7.1.2.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na postupak utvrđivanja obezvređenja potraživanja	25
7.1.3.	Ukupan iznos izloženosti Banke	28
7.1.4.	Geografska raspodela izloženosti	30
7.1.5.	Raspodela izloženosti Banke prema sektorima	32
7.1.6.	Raspodela izloženosti prema preostalom dospeću	36

7.1.7. Obezvređena potraživanja i potraživanja u docnji prema geografskim područjima	37
7.1.8. Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije (po Odluci NBS o klasifikaciji).....	38
7.1.9. Kreditni rejtinzi.....	38
7.1.10. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na pokazatelj leveridža	42
7.1.11. Tehnike ublažavanja kreditnog rizika	42
7.1.12. Podaci, odnosno informacije koje se odnose na politiku otpisa potraživanja ..	44
7.2. Rizik druge ugovorne strane (counterparty risk)	44
7.3. Kamatni rizik.....	45
7.4. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi.....	46
8. OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA KOJE SE ODNOSI NA BANKARSKU GRUPU I ODNOS IZMEĐU MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA	48
9. Prilozi	48

1. Uvodne napomene

U skladu sa odredbama Zakona o bankama i odredbama Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke, Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) sastavlja i objavljuje izveštaj o Objavljivanju podataka i informacija Banke sa stanjem na dan 31. decembar 2023. godine. Ovaj Izveštaj sadrži sve regulatorno propisane podatke i informacije za period poslovanja od 01. januara 2023. do 31. decembra 2023. godine.

Izveštaj se objavljuje na internet adresi Banke (www.aikbanka.rs).

Banka je osnovana Ugovorom o osnivanju 10. avgusta 1993. godine. Svoje poslovanje i organizaciju Banka je uskladila sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama 1995. godine i kod Privrednog suda u Nišu upisana je kao akcionarsko društvo rešenjem Fi 1291/95 od 22. juna 1995. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje po principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Banka je članica bankarske Grupe a najznačajnije promene u predhodnom periodu je integracija sa Naša AIK Banka a.d. Beograd, kao i transakcija preuzimanja Eurobank Direktne a.d., Beograd. Banka i Eurobank Direktna a.d., Beograd će u periodu do integracije nastaviti da posluju kao dve zasebne banke. Poslovno ime Banke je:

Agroindustrijsko komercijalna banka AIK Banka a.d. Beograd

Poreski identifikacioni broj Banke je 100618836, a matični broj Banke je 06876366.

Sedište Banke je u Beogradu, ulica Bulevar Mihajla Pupina 115d.

Svoje poslovanje Banka obavlja preko Centrale u Beogradu i 60 filijala širom Srbije.

Ukupni regulatorni kapital na dan 31. decembar 2023. godine iznosi 62,628,250 hiljada dinara i sastoji se od:

- osnovnog akcijskog kapitala, koji je jednak osnovnom kapitalu, u ukupnom iznosu od 60,008,680 hiljada dinara i
- dopunskog kapitala u ukupnom iznosu od 2,619,570 hiljada dinara.

Ukupni kapitalni zahtevi za pokriće rizika iznose 23,668,375 hiljada dinara i to za:

- kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja/isporuke po osnovu slobodnih isporuka 21,102,779 hiljada dinara,
- tržišne rizike 0 hiljada dinara,
- operativni rizik 2,561,684 hiljade dinara,
- rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) 3,912 hiljada dinara.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala na dan 31. decembar 2023. godine iznosi 21.17%.

Pokazatelj leveridža na dan 31. decembar 2023. godine iznosi 11.68%.

Na dan 31. decembar 2023. godine, Banka je imala 1,133 zaposlena radnika (na kraju 2022. godine bilo je 1,084 zaposlena radnika).

2. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima

2.1. Strategija upravljanja rizicima

Rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na kapital i finansijski rezultat Banke kao posledica transakcija koje Banka obavlja i makroekonomskog okruženja u kome posluje. Dugoročni cilj Banke u upravljanju rizicima je da se minimiziraju negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke usled izloženosti Banke rizicima.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve njene poslovne aktivnosti i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima.

Sklonost ka rizicima je definisana uzimajući u obzir Poslovnu politiku i strategiju AIK banke za trogodišnji period i ostvarenje godišnjih finansijskih planova Banke.

Prilikom definisanja sklonosti riziku i tolerancije rizika Banka uzima u obzir kapacitet preuzimanja rizika, koji se prvenstveno ogleda u visini raspoloživog internog kapitala Banke.

Pored sklonosti ka rizicima Banka je definisala i nivo tolerancije za preuzimanje rizika kroz set internih limita čime je omogućeno da Banka održava rizični profil u skladu sa svojim apetitom za rizike.

Navedeni limiti su definisani u okviru Apetita za rizike koje usvaja Upravni odbor banke.

Pored interno definisanih limita Banka se u svom poslovanju pridržava svih regulatorno postavljenih limita za svaki od rizika kojem je izložena u svom poslovanju.

Rizični profil Banke predstavlja procenu izloženosti Banke rizicima koja se iskazuje kroz set ključnih indikatora rizika kojima Banka meri izloženost rizicima.

Identifikovanim rizicima Banka upravlja kroz jasno definisan proces upravljanja rizicima koji uključuje redovno i pravovremeno identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika, odnosno uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima kao i izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i odlukama regulatora.

Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.

Sistem upravljanja rizicima je definisan sledećim aktima Banke:

- Strategijom upravljanja rizicima;
- Strategijom i planom upravljanja kapitalom;
- Politikom za upravljanje rizicima;
- Politikom sistema unutrašnjih kontrola;
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika;
- Metodologijama i procedurama kojima su propisane metode, tehnike i pravila za merenje izloženosti pojedinim rizicima i
- Ostalim aktima Banke kojima se obezbeđuje sprovođenje efektivnog i efikasnog procesa upravljanja rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Strategija upravljanja rizicima Banke utvrđuje ciljeve Banke u upravljanju rizicima na dugoročnoj osnovi i određuje odnos Banke prema rizicima kojima je ona u svom poslovanju izložena ili može biti izložena, uključujući i rizike koji proizilaze iz makroekonomskog okruženja u kome Banka posluje. Ovim dokumentom je definisan odnos Banke prema rizicima kojima je izložena ili može biti izložena (Apetit za rizike) kao i polazne osnove za identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, praćenje i kontrolu rizika koji proizilaze iz poslovanja Banke.

Strategija upravljanja rizicima Banke predstavlja sastavni deo sistema upravljanja rizicima Banke i usklađena je sa Poslovnom politikom i Strategijom Banke.

Strategija upravljanja rizicima sadrži:

- Pregled i definicije svih rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena ili može biti izložena;
- Dugoročne ciljeve u upravljanju rizicima utvrđene Poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost ka rizicima koja je određena u skladu sa tim ciljevima;
- Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke;
- Sistem unutrašnjih kontrola Banke za upravljanje rizicima;
- Organizaciju procesa upravljanja rizicima;
- Obavezu redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o izloženosti Banke rizicima i o upravljanju rizicima;
- Kriterijume za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

Dugoročno Banka mora održavati rizike u propisanim granicama (svaki pojedinačno maksimalno do nivoa propisanog Odlukom o upravljanju rizicima banke ili limita definisanog internim aktima Banke).

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovana na uspostavljanju procedura i sistema limita. Uspostavljeni limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima, analizira uticaj na nivo rizika i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa aktuelnim propisima.

Strategija za upravljanje rizicima se revidira najmanje jedanput godišnje, odnosno i češće u slučaju značajnih izmena Poslovne politike i strategije Banke, promena u makroekonomskom okruženju u kome Banka posluje ili u internoj organizaciji i poslovanju Banke.

Osnovna načela preuzimanja rizika, koje je Banka definisala u okviru Strategije upravljanja rizicima su:

- utvrđivanje jasnih pravila za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, koja su definisana Politikom za upravljanje rizicima i pratećim procedurama za upravljanje svakom pojedinom vrstom rizika sa jasno definisanim ciljevima delovanja na nivou Banke;
- donošenje poslovnih odluka na osnovu kvalitativnih i/ili kvantitativnih analiza parametara rizika a radi blagovremenog uočavanja promena u rizičnom profilu Banke;
- prikupljanje potpunih, pravovremenih i istinitih podataka važnih za upravljanje rizicima i obezbeđenje adekvatnih tehničko-informacionih resursa za čuvanje i obradu podataka;
- načelo opreznosti pri preuzimanju rizika, uz stalno praćenje, kontrolu izloženosti pojedinim vrstama rizika i poštovanje uspostavljenog sistema limita;
- korišćenje većeg broja metoda za identifikaciju i merenje rizika - prilikom upravljanja rizicima Banka pored regulatorno propisanih okvira i pristupa za upravljanje rizicima primenjuje i interne metode.

U okviru Strategije upravljanja rizicima, Banka je identifikovala sledeće rizike kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju:

1) Rizik likvidnosti - mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

U nastavku su tipovi rizika likvidnosti i finansiranja:

- **Intraday rizik likvidnosti** - rizik da banka ne uspe efikasno da upravlja svojom intraday likvidnošću, odnosno da ne realizuje kapacitet koji je neophodan tokom jednog poslovnog dana a koji omogućava Banci da realizuje plaćanja i izmiruje obaveze u vreme koje se očekivalo, čime bi uticala na sopstvenu poziciju likvidnosti i poziciju drugih strana u transakcijama
- **Kratkoročni rizik likvidnosti** - rizik da Banka ne može da ispuni sve svoje obaveze u kratkom roku (do jedne godine)
- **Dugoročni rizik likvidnosti** - Rizik da Banka ne može da generiše dovoljno dugoročnih sredstava kako bi refinansirala svoje aktivnosti
- Otežano pretvaranje imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (**tržišni rizik likvidnosti**)
- **Rizik koncentracije finansiranja** - proizilazi iz nedovoljne diversifikacije likvidnih izvora u pogledu ročnosti, tipa proizvoda i kreditora
- **Rizik koncentracije tržišta likvidnosti** - se odnosi na različite tipove koncentracije izvora likvidnosti - liquidity buffer (emitenti, geografska distribucija, vrste finansijskih instrumenata...)
- **Rizik troškova finansiranja** - proizilazi iz potencijalnog rasta troškova finansiranja u kombinaciji sa „gepovima“ likvidnosti.
- **Koncentracija izvora finansiranja (od finansijskih institucija)** - proističe iz nedovoljnog nivoa diversifikacije izvora sredstava u smislu njihove ročnosti, vrste finansijskih instrumenata ili kreditora iz finansijskog sektora

- **Koncentracija izvora finansiranja od klijenata (nebankarski sektor)** - proističe iz nedovoljnog nivoa diversifikacije izvora sredstava u smislu njihove ročnosti, vrste finansijskih instrumenata ili deponenata iz nebankarskog sektora
 - **Rizik finansiranja unutar bankarske Grupe** - je rizik koji proističe iz dodatne potrebe za likvidnošću članice bankarske Grupe koja se mora pokriti, kao i rizik od ograničenja koja nameću regulatorni zahtevi u vezi sa transferom sredstava između članica Grupe.
- 2) **Kreditni rizik** - mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik uključuje i:
- **Rezidualni rizik** - koji predstavlja rizik da primenjene tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što se očekivalo, odnosno da njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Banka izložena;
 - **Rizik smanjenja vrednosti potraživanja (dilution risk)** jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
 - **Rizik izmirenja/ispоруke** jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu transakcija vezanih za dužničke ili vlasničke hartije od vrednosti (izuzev repo i reverse repo ugovora i ugovora o davanju i uzimanju u zajam hartija od vrednosti) kod kojih postoji neusklađenost između momenta isplate i isporuke, kao i po osnovu neizmirenih transakcija kao posledica neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na unapred ugovoreni datum;
 - **Rizik druge ugovorne strane** jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji;
 - **Rizik sekjuritizacije** - Rizik koji proističe iz aktivnosti sekjuritizacije;
 - **Kreditno-devizni rizik** je rizik koji proističe iz uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje i kreditnu sposobnost dužnika i mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti klijenta da blagovremeno izmiruje svoje obaveze;
 - **Kreditni rizik indukovani kamatnim rizikom** je rizik koji proističe iz uticaja promene kamatne stope na kreditnu sposobnost dužnika i mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti klijenta da blagovremeno izmiruje svoje obaveze.
 - **Rizik nepokretnosti** - Rizik smanjenja vrednosti investicionih nepokretnosti, odnosno sredstava koja nisu osnovna sredstva, niti su namenjena za obavljanje osnovne delatnosti, već uglavnom predstavljaju imovinu preuzetu u postupku naplate kreditnih potraživanja i namenjena su prodaji ili zakupu;
 - **Rizik prevelikog leveridža** - Rizik koji je posledica leveridža koji bi zahtevao korektivne mere, uključujući i hitnu prodaju imovine koja može dovesti do gubitka.
- 3) **Kamatni rizik** - rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.
- **Credit spread risk u bankarskoj knjizi (CSRBB)** - rizik od promena tržišnih cena koje utiču na kreditni rizik, rizik likvidnosti i potencijalno druge kreditne instrumente a koji može biti uzrokovan promenom spread-a uz isti nivo kreditne sposobnosti odnosno. kako će se promeniti kreditni spread unutar određenog rejtinga/PD. Credit spread risk u bankarskoj knjizi uključuje pozicije u bankarskoj knjizi, odnosi se na rizik smanjenja vrednosti HOV usled rasta tržišnih kamatnih stopa, dok je knjiga trgovanja van okvira.
- 4) **Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik)** je rizik nastanka gubitaka koji proizilaze iz promene iznosa CVA usled promene kreditne marže druge ugovorne strane zbog promene njene kreditne sposobnosti.
- 5) **Tržišni rizici** - mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik.

- **Devizni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena povodom stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja;
 - **Cenovni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene vrednosti portfolija finansijskih instrumenata (dužničke i vlasničke hartije od vrednosti). Cenovni rizik obuhvata opšti i specifični cenovni rizik:
 - Opšti cenovni rizik je rizik promene cene kao posledice opšteg stanja i promena na određenom tržištu;
 - Specifični cenovni rizik je rizik promene cene hartija od vrednosti kao posledica promene činilaca vezanih za njenog emitenta.
 - **Robni rizik** predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu gubitaka u okviru pozicija u robi usled kretanja cena roba na tržištu.
- 6) **Rizik koncentracije** - rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru ili vrsti rizika, kao što su:
- velike izloženosti;
 - grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su: privredni sektori - grane, geografska područja, vrste proizvoda i sl.;
 - instrumenti kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.
- 7) **Rizici ulaganja Banke** - obuhvataju rizike ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine.
- 8) **Rizik zemlje** - rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od tog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica. Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:
- političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji;
 - rizik transfera, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.
- 9) **Rizik države** – Rizik da država prestane da izmiruje svoje obaveze po osnovu komercijalnog duga.
- 10) **Operativni rizik** - rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke koji su posledica propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik.
- a) **Pravni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu sudskih ili vansudskih postupaka u vezi s poslovanjem banke (obligacioni odnosi, radni odnosi i sl.). Pravni rizik je komponenta operativnog rizika i predstavlja rizik od gubitaka usled neadekvatnog ili neblagovremenog sagledavanja, a samim tim i uzimanja u obzir promena u zakonskom i regulatornom okruženju i rizik od gubitaka zbog pravnih nedostataka ili neslaganja u ugovornim aktima i drugim bankarskim dokumentima;
- b) **Rizik informacione i komunikacione tehnologije (ICT)** - Rizik od pretnji po poslovne podatke, kritične sisteme i poslovne procese. To je rizik koji proizilazi iz sposobnosti informacionih i komunikacionih tehnologija da budu korišćene, prilagodljive, da se sprovedu, budu uključene i utiču na Banku.
- c) **Information security risk (Rizik informacione bezbednosti)** - Rizik od gubitka zbog kršenja poverljivosti, narušavanja integriteta, neprikladnosti ili nedostupnosti sistema i podataka, kao i nemogućnosti promene informacione tehnologije (IT) u razumnom roku i uz razumne troškove kada se promeni okruženje ili poslovni zahtevi (tj. prilagodljivost). Ovo uključuje neadekvatne ili neuspele unutrašnje procese ili spoljne događaje, uključujući sajber napade ili neadekvatnu fizičku bezbednost.

- d) **Rizik modela** - verovatnoća gubitka koji je rezultat slabosti u finansijskom modelu koji se koristi za procenu i upravljanje rizikom. Rizik modela mogao bi biti rizik vezan za potcenjivanje zahteva za sopstvenim sredstvima od strane regulatornih naprednih pristupa merenju; i rizikom od gubitaka u vezi sa razvojem, implementacijom ili nepravilnim korišćenjem bilo kog drugog modela od strane Banke za donošenje odluka (npr. određivanje cena proizvoda, procena finansijskih instrumenata, praćenje limita rizika, itd.);
- e) **Rizik poveravanja aktivnosti trećim licima** - Rizik od mogućih negativnih efekata po finansijski rezultat ili kapital po osnovu pogrešne/rizične selekcije lica kojima Banka poverava svoje aktivnosti.
- 11) **Rizik usklađenosti poslovanja** - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja usklađivanja njenog poslovanja sa zakonom i drugim propisom, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i drugim procedurama kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje banaka, a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka i reputacioni rizik.
- 12) **Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma** je rizik da će stranka zloupotrebiti poslovni odnos, transakciju ili proizvod za pranje novca ili finansiranje terorizma tj. rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Banke usled korišćenja Banke (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa sa Bankom, transakcije, usluge ili proizvoda Banke) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma. Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma nastaje naročito kao posledica propuštanja usklađivanja poslovanja Banke sa zakonom, propisima i unutrašnjim aktima Bankne kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno kao posledica međusobne neusklađenosti njenih unutrašnjih akata kojima se uređuju ova pitanja.
- 13) **Reputacioni rizik** - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja usklađivanja poslovanja Banke sa zakonskom, podzakonskim aktima, internim aktima Banke, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom Banke i kao posledica toga mogući gubitak poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju Banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.
- 14) **Strateški rizik** - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i/ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajućih politika i strategija, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem Banka posluje ili izostanka odgovarajućih reakcija Banke na te promene.
- 15) **Rizik od klimatskih promena** obuhvata rizike usled promene klimatskih uslova i obuhvata dva podtipa rizika :
- **fizički rizik** - se odnosi na finansijski efekat promene klime, uključujući i česće ekstremne vremenske prilike (akutni fizički rizik) i postepene promene u klimi, kao i degradaciju životne sredine (hronicni fizički rizik);
 - **tranzicioni rizik** - se odnosi na finansijske gubitke koji direktno ili indirektno proističu iz procesa prilagodavanja ka održivoj ekonomiji i smanjenju emisije štetnih gasova, što može biti uslovljeno izmenama u politike očuvanja životne sredine, tehnološkim razvojem ili preferencijama tržišta.
- 16) **Shadow banking rizik** - Rizik od mogućih negativnih efekata po osnovu izloženosti ovom tipu klijenata vezan za preuzimanje rizika, povezanih sa nekim tipovima investicionih fondova i finansijskim institucijama koje nisu banke i/ili transakcijama sa derivatima i/ili obezbeđenih hartijama od vrednosti.
- 17) **Step-in rizik** je rizik od pružanja finansijske podrške drugom nekonsolidovanom entitetu koji je suočen sa finansijskim teškoćama, a u slučaju kada Banka nema obavezu da to čini ili čini prekomerno. Glavni razlog za ovaj rizik može biti izbegavanje reputacionog rizika koji banka može da pretrpi ukoliko ne pruži podršku subjektu sa kojim ima ugovorni odnos (sponzor, dužnički ili

vlasnički investitor, učešće), a koji se suočava sa finansijskim poteškoćama. Institucija treba da istraži u tom pogledu materijalne entitete, gde je to primenjivo, kao što su sredstva za sekjuritizaciju, investicioni fondovi ili entiteti obuhvaćeni istom strategijom brendiranja i/ili jakim operativnim vezama, fokusirajući se na mogućnost da bi institucija mogla da uskoči da pruži finansijsku podršku takvom entitetu u slučaju finansijske nevolje.

18) Rizik ljudskih resursa- Rizik povezan sa zapošljavanjem i zadržavanjem stručnog i kvalifikovanog osoblja, zbog situacije na tržištu, fluktuacije, bolovanja ili ekstremnih situacija kao što su epidemije ili druge prirodne katastrofe.

Identifikovanim rizicima Banka upravlja kroz jasno definisan proces upravljanja rizicima koji uključuje redovno i pravovremeno identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, praćenje rizika, preduzimanje mera za ublažavanje i izveštavanje.

2.2. Politika za upravljanje rizicima

Politikom za upravljanje rizicima je definisan način sprovođenja Strategije upravljanja rizicima za svaki od rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena. Politika za upravljanje rizicima utvrđuje osnovne principe upravljanja rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Politikom, kao delom jedinstvenog sistema upravljanja rizicima, Banka:

- utvrđuje osnove za upravljanje tj. organizuje proces upravljanja rizicima uz jasno razgraničenje odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa;
- utvrđuje osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje i merenje rizika, odnosno procenu pojedinačnih rizika;
- utvrđuje mere za ublažavanje kao i način praćenja, kontrole pojedinačnih rizika i uspostavljanja sistema limita za pojedine rizike;
- utvrđuje način odlučivanja i postupanja kod prekoračenja uspostavljenih limita, kao i definisanje izuzetnih okolnosti u kojima je odobravanje tog prekoračenja moguće u zakonskim okvirima,
- uspostavlja odgovarajući sistem unutrašnjih kontrola za upravljanje rizicima;
- utvrđuje način i metodologiju za sprovođenja procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- uspostavlja okvir i učestalost stres testiranja pojedinačnih rizika kao i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova;
- utvrđuje obavezu redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima.

Politiku za upravljanje rizicima usvaja Upravni odbor Banke. Dodatno, Upravni odbor Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje Strategije upravljanja rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Metodologije za procenu internih kapitalnih zahteva, kao i Politike sistema unutrašnjih kontrola.

Politika za upravljanje rizicima se sagledava najmanje jedanput godišnje, a po potrebi i češće.

Na osnovu Strategije upravljanja rizicima i Politike za upravljanje rizicima, Izvršni odbor Banke usvaja i primenjuje procedure za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, proces izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

Politika sistema unutrašnjih kontrola utvrđuje osnovne principe i način uspostavljanja i primene sistema unutrašnjih kontrola u Banci.

Politikom za upravljanje rizicima je definisano upravljanje sledećim rizicima:

2.2.1. Upravljanje kreditnim rizikom

Radi preuzimanja kreditnog rizika i upravljanja tim rizikom Banka je uspostavila odgovarajući kreditni proces, koji obuhvata proces odobravanja plasmana i proces upravljanja kreditnim rizikom.

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Pri ostvarivanju navedenog cilja Banka se vodi principima definisanim u okviru Strategije upravljanja rizicima i Strategije i plana upravljanja kapitalom.

Politikom za upravljanje rizicima i Procedurom za upravljanje kreditnim rizikom Banka utvrđuje osnovne principe upravljanja rizicima, a naročito definiše organizaciju procesa upravljanja, osnove za identifikovanje, merenje, ublažavanje i praćenje rizika, kao i okvir i učestalosti stres testova uključujući i načine postupanja u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova.

Banka je internom Politikom kreditiranja, procedurama i metodologijama kreditiranja definisala kriterijume za odobravanje plasmana, izmenu uslova korišćenja i izmirenja obaveza po odobrenim plasmanima, reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja i dr.

Politikom kreditiranja i Metodologijama kreditiranja se utvrđuju opšti uslovi i način poslovanja sa klijentima Banke kao i osnove kreditiranja segmenata privrede, javnog sektora, stanovništva i MSP i upravljanje kreditnim rizikom u navedenim segmentima.

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog potraživanja, na nivou pojedinačnog dužnika, kao i na nivou celokupnog portfolija potraživanja Banke.

Proces upravljanja kreditnim rizikom uključuje: identifikovanje, merenje/procenu, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kreditnom riziku.

Identifikovanje kreditnog rizika je prvi i osnovni korak u upravljanju kreditnim rizikom s ciljem da se isti identifikuje blagovremeno i formira na optimalnom nivou.

Identifikovanje kreditnog rizika i rizika izloženosti prema jednom licu, grupi povezanih lica i prema licima povezanim sa Bankom se vrši u fazi uspostavljanja inicijalnog kontakta klijenta sa Bankom-započinje podnošenjem kreditnog zahteva odnosno zahteva za plasman.

Proces odobravanja plasmana u Banci se sastoji od nekoliko definisanih koraka koji se mogu razlikovati u zavisnosti od tipa klijenta, vrste, karakteristika i namene plasmana, instrumenata obezbeđenja plasmana i sl.

Pored identifikacije izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica Banka identifikuje i izloženosti prema određenim sektorima, geografsku izloženost kao i izloženost prema pružaocima kreditne zaštite a sve u cilju merenja odnosno praćenja izloženosti riziku koncentracije koji proizilazi iz sektorske, geografske odnosno koncentracije pružaoca kreditne zaštite.

Banka za plasmane ugovorene u stranoj valuti ili u dinarima sa valutnom klauzulom procenjuje kreditno-devizni rizik.

Kreditni rizik se procenjuje i meri primenom kvantitativnih i kvalitativnih kriterijuma na osnovu kojih se dužnici i njihova potraživanja svrstavaju u odgovarajuće kategorije a u skladu sa internim aktima.

U procesu merenja kreditnog rizika Banka koristi i rejting modele kako bi definisala nivo kreditnog kvaliteta pojedinačnog klijenta i shodno tome odgovarajući nivo verovatnoće neizvršenja obaveza. Rejting omogućava kategorizaciju kreditnog rizika na bazi verovatnoće neizvršenja obaveza (u narednih 12 meseci). Pored toga Banka kroz primenu rejtinga prati razvoj kvaliteta portfolija i promene u kreditnom kvalitetu pojedinačnih klijenata.

Banka vrši procenu obezvređenja na pojedinačnoj i grupnoj osnovi, u skladu sa MSFI 9 standardima.

Najznačajniji faktori koji se uzimaju u obzir prilikom procene obezvređenja plasmana su: značajne finansijske teškoće dužnika, neizmirivanje dospelih obaveza ili neispunjavanje drugih ugovornih obaveza dužnika po bilo kom plasmanu, bitna promena uslova otplate plasmana usled finansijskih teškoća dužnika u odnosu na prvobitno ugovorene uslove.

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 definisala kriterijume za razvrstavanje bilansne aktive i vanbilansnih stavki u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja, uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

U cilju održavanja rizika na prihvatljivom nivou ili ublažavanja kreditnog rizika, Banka primenjuje tehnike ublažavanja kreditnog rizika i to koristeći instrumente materijalne i instrumente nematerijalne kreditne zaštite.

Prilikom odobravanja plasmana ili u toku korišćenja odobrenog plasmana zahtevaju se određena sredstva obezbeđenja. Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su opredeljeni analizom boniteta dužnika, vrstom i stepenom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i iznosom plasmana.

U cilju sprečavanja povećanja kreditnog rizika ustanovljen je proces monitoringa kojim se identifikuju klijenti kod kojih je potencijalno moguće povećanje kreditnog rizika i za koje je potrebno definisati i preduzeti mere kako bi se sprečila migracija klijenata iz statusa neproblematičnih klijenata u status klijenata pod intenzivnim upravljanjem ili status problematičnih klijenata. Statusi klijenata se definišu na osnovu kombinacije osnovnih indikatora (dana kašnjenja, blokade računa itd.), finansijskih indikatora i stručnog mišljenja nadležnih tržišnih i službi upravljanja rizicima.

Sve značajnije promene se prate na kontinuiranoj osnovi.

Identifikovanje i upravljanje problematičnim plasmanima je poseban aspekt upravljanja kreditnim rizikom kome se posebno obraća pažnja.

Problematicni plasman (problematicno potraživanje) je potraživanje kod kog je ispunjen jedan od uslova koji su definisani uputstvom kojim se uređuje status neizmirenja obaveza.

Dodatno, u cilju kontrole rizika koncentracije Banka je uspostavila interne limite izloženosti sa istim ili sličnim karakteristikama. Banka prati sledeće vrste rizika koncentracije:

- Izloženost prema klijentima (povezana lica, grupe povezanih lica) uz posebno praćenje Izloženosti prema bankama i drugim finansijskim institucijama (domaćim i inostranim),
- Izloženost prema sektorima/granama industrije ,
- Izloženost prema regionima - geografska struktura,
- Izloženost prema pružaocima kreditne zaštite.

U slučaju prekoračenja regulatornih i interno definisanih limita, Banka je definisala proces eskalacije odnosno odgovarajuće mere koje sprovode odgovarajući organi Banke i zaposleni.

Dodatno, u okviru procesa ICAAP-a Banka je predvidela sprovođenje stres testova za kreditni rizik, rezidualni rizik, rizik koncentracije, kreditno-devizni rizik i kreditni rizik indukovani kamatnim rizikom. Banka stres testove za kreditni rizik sprovodi kvartalno.

Proces izveštavanja o kreditnom riziku obuhvata dva segmenta:

- Interno izveštavanje u skladu sa Politikom za upravljanje rizicima i Procedurom za upravljanje kreditnim rizikom;
- Eksterno/regulatorno izveštavanje u skladu sa zakonskom i podzakonskom regulativom.

Interno izveštavanje o kreditnom riziku obuhvata set izveštaja koje Sektori i Službe u čijoj je nadležnosti upravljanje rizicima dostavljaju Komitetu za rizike, Izvršnom odboru, Odboru za praćenje poslovanja i Upravnom odboru Banke, a u skladu sa rokovima i u formi definisanoj internim aktima Banke.

U skladu sa zahtevima Narodne banke Srbije, Banka redovno dostavlja Narodnoj banci Srbije sve propisane izveštaje koji se odnose na izloženost kreditnom riziku i riziku koncentracije. Ove izveštaje Banka dostavlja na obrascima i u rokovima koje je svojim odlukama propisala Narodna banka Srbije.

2.2.2. Upravljanje rizikom likvidnosti

Cilj upravljanja rizikom likvidnosti sastoji se u tome da Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj omogućava da u svakom trenutku ispuni svoje dospelje obaveze (likvidnost) kao i da trajno ispunjava sve svoje obaveze, odnosno da eliminiše mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke.

Tokom 2023. godine pokazatelj likvidnosti, uži pokazatelj likvidnosti i pokazatelj pokrića likvidnom aktivom kretali su se na znatno višem nivou u odnosu na regulatorno definisane minimume.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti.

U cilju identifikacije rizika likvidnosti, Banka redovno prati indikatore koji mogu da ukažu na povećanje rizika likvidnosti: kroz utvrđivanje tekuće i buduće izloženosti riziku likvidnosti. Banka upravlja rizikom likvidnosti zbirno po svim valutama i pojedinačno po valutama, u cilju obezbeđenja stabilnosti i diversifikacije izvora finansiranja, sprečavanje razvijanja kriza likvidnosti, kao i adekvatno i blagovremeno postupanje u slučajevima povećanog rizika likvidnosti.

Merenje rizika likvidnosti podrazumeva obračun i praćenje pokazatelja likvidnosti, užeg pokazatelja likvidnosti, pokazatelja likvidnosti, GAP-a likvidnosti, pokazatelja pokrića likvidnom aktivom - LCR i pokazatelja neto stabilnih izvora finansiranja - NSFR, CBC i bafera likvidnosti, stres testiranje rizika likvidnosti i period preživljavanja, intraday likvidnost, kao i praćenje odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita.

Prilikom izrade GAP analize sagledava se celokupna aktiva, pasiva i vanbilansne stavke koje su potencijalni odliv sredstava i sortiranje istih se vrši u više vremenskih perioda, koji uključuju i period od jednog dana.

Za potrebe LCR-a Banka sagledava odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo u narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja, a u pretpostavljenim uslovima stresa.

Pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja (NSFR), koji predstavlja odnos elemenata koji obezbeđuju stabilno finansiranje i elemenata koji zahtevaju stabilno finansiranje. Navedeni pokazatelj Banka koristi kako bi upravljala strukturom likvidnosti kroz smanjenje ročne neusklađenosti između pozicija aktive i pasive čija je rezidualna ročnost najmanje godinu dana, odnosno neophodno je da raspoloživa stabilna sredstva finansiranja budu iznad zahtevanih sredstava finansiranja u posmatranom periodu.

Pod ublažavanjem rizika likvidnosti podrazumeva se diversifikacija, prenos, smanjenje i/ili izbegavanje rizika koji mogu nastati usled izloženosti riziku likvidnosti. Radi ublažavanja rizika likvidnosti Banka koristi kratkoročne i dugoročne mere zaštite od rizika likvidnosti. Dodatno, Banka sprovodi analize ponašanja deponenata i identifikuje izvore sredstava koji su stabilni pod različitim okolnostima, kao i one koji će se postepeno povlačiti kako se budu pojavljivali problemi i one koji će biti povučeni na prvi znak problema. U cilju ublažavanja rizika likvidnosti, Banka umanjuje oslanjanje na izvore sredstava koji su nestabilni i promenljivi.

Strateške mere koje se sprovode u cilju ublažavanja rizika likvidnosti su:

- Diversifikacija izvora finansiranja - po vrsti, valuti, iznosu i ročnosti depozita;
- Posebno praćenje depozita stanovništva, kao najkvalitetnijeg izvora finansiranja;
- Držanje portfolija hartija od vrednosti kao rezerve likvidnosti - mogućnost zalaganja i/ili prodaje
- Zalaganje hartija od vrednosti radi dobijanja dugoročnih linija kao novi izvor likvidnosti.

Izloženost riziku likvidnosti prati se na nivou regulatornih i interno propisanih limita. U cilju efikasne kontrole rizika likvidnosti Banka dnevno obračunava pokazatelje, LCR i NSFR i indikatore likvidnosti i prati njihovo odstupanje od definisanih internih i regulatornih limita. Pored toga, Banka mesečno prati, pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR), pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja (NSFR), GAP likvidnosti kao i stres testiranje rizika likvidnosti i period preživljavanja

Upravni odbor Banke je usvojio Krizni plan likvidnosti koji Banka redovno testira i ažurira.

Proces izveštavanja o riziku likvidnosti obuhvata dva segmenta: interno izveštavanje i regulatorno izveštavanje prema Narodnoj banci Srbije.

Interno izveštavanje podrazumeva izveštavanje menadžmenta Banke i Grupu kojoj banka pripada.

U skladu sa zahtevima Narodne banke Srbije, Banka redovno dostavlja Narodnoj banci Srbije sve propisane izveštaje koji se odnose na izloženost riziku likvidnosti. Ove izveštaje Banka dostavlja na obrascima i u rokovima koje je svojim odlukama propisala Narodna banka Srbije.

2.2.3. Upravljanje tržišnim rizicima

Cilj upravljanja tržišnim rizicima podrazumeva održavanje nivoa izloženosti tržišnim rizicima u prihvatljivim okvirima za Banku uz istovremeno maksimiziranje finansijskog rezultata kroz zauzimanje pozicija u postojećim i novim proizvodima na tržištu.

Banka je tokom cele 2023. godine bila izložena deviznom riziku i cenovnom riziku. Na dan 31. decembar 2023. godine Banka je u knjizi trgovanja imala akcije, a pokazatelj deviznog rizika se tokom 2023. godine kretao u okviru internih i eksterno definisanih limita, a na dan 31.12.2023. godine je iznosio 0,43%.

Banka u toku 2023. godine, kao ni prethodnih godina nije bila izložena robnom riziku usled toga što nije imala pozicije u robi.

Proces upravljanja tržišnim rizicima sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o tržišnim rizicima.

Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku utvrđivanjem otvorenih pozicija u pojedinačnim valutama i ukupno za sve valute u kojima posluje.

Dodatno, Banka vrši identifikaciju izloženosti cenovnom riziku dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti na osnovu vrednosti pozicija iz Knjige trgovanja koje se prate i iskazuju dnevno u skladu sa promenama njihovih tekućih tržišnih cena (mark-to-market) odnosno u skladu sa odgovarajućim modelima vrednovanja (mark-to-model).

Merenje deviznog rizika obuhvata procenu izloženosti primenom regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i interno definisanih metoda. Za potrebe merenja i procene deviznog rizika, Banka preduzima sledeće: obračunava pokazatelj deviznog rizika na kraju svakog radnog dana, dnevno prati i obračunava VaR (Value-at-Risk) devizne pozicije, održava nivo otvorene devizne pozicije u skladu sa interno odobrenim limitima, periodično analizira deviznu poziciju Banke i izračunava dobitke/gubitke definisane za svaku valutu u kojoj Banka posluje. Obračun dobitaka/gubitaka vrši se u toku dana (intraday), i Banka posebno proverava da li se oni nalaze u okvirima interno definisanih „stop loss“ limita.

Merenje i procena se vrši po svim pozicijama aktive i pasive, uključujući i vanbilansne stavke, po svim pojedinačnim valutama, pri čemu to podrazumeva merenje i procenu u valuti i valutnoj klauzuli, a u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Banka vrši merenje i procenu izloženosti cenovnom riziku po osnovu pozicija iz Knjige trgovanja na dnevnom nivou, vrednovanjem i praćenjem svih pozicija koje se nalaze u Knjizi trgovanja.

Pod ublažavanjem tržišnih rizika podrazumeva se smanjenje i/ili izbegavanje rizika koji mogu nastati usled izloženosti tržišnim rizicima. Banka sprovodi kontinuirano ublažavanje tržišnih rizika kroz održavanje rizika u okviru internih i regulatornih limita. Banka ima uspostavljen sistem internih limita, usvojenih od strane Upravnog odbora Banke koji su podeljeni na pojedinačne i ukupne limite, a definiše se i očekivani profit i maksimalno dozvoljeni gubitak. Iskorišćenost limita kontroliše se na dnevnom nivou.

Praćenje deviznog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti deviznom riziku. Praćenje deviznog rizika obuhvata i projekciju deviznog rizika u cilju umanjenja izloženosti Banke deviznom riziku. Projekcija deviznog rizika omogućava definisanje preventivnih mera za umanjenje izloženosti deviznom riziku.

Sistem kontrole i praćenja cenovnog rizika podrazumeva održavanje nivoa rizika u skladu sa interno definisanim limitima, dnevno praćenje promena na tržištu koje mogu uticati na povećanje izloženosti cenovnom riziku i utvrđivanje mera za umanjenje izloženosti. Banka je definisala očekivani profit i maksimalno dozvoljeni gubitak po osnovu pozicija u Knjizi trgovanja kao i limite izloženosti po osnovu ovih pozicija.

Banka redovno sprovodi stres testiranje deviznog rizika kako bi procenila uticaj vanrednih okolnosti i stresnih događaja na finansijski rezultat, kapital Banke i pokazatelj deviznog rizika.

Proces izveštavanja o tržišnim rizicima obuhvata sistem internog i regulatornog izveštavanja.

Interno izveštavanje za devizni rizik uključuje Dnevni Izveštaj o deviznom pokazatelju Banke, obračun dobitaka/gubitaka ostvarenih po osnovu otvorenih deviznih pozicija, kao i proveru usklađenosti sa „stop loss“ limitima, VaR deviznog rizika, dok za cenovni rizik uključuje proveru vrednosti Knjige trgovanja, obračun dobitaka/gubitaka ostvarenih po osnovu pozicija iz Knjige Trgovanja i nivo iskorišćenosti ukupnog internog limita za Knjigu Trgovanja.

U skladu sa zahtevima Narodne banke Srbije, Banka redovno dostavlja Narodnoj banci Srbije sve propisane izveštaje koji se odnose na izloženost tržišnim rizicima. Ove izveštaje Banka dostavlja na obrascima i u rokovima koje je svojim odlukama propisala Narodna banka Srbije.

2.2.4. Upravljanje kamatnim rizikom i credit spread rizikom u bankarskoj knjizi

Cilj upravljanja kamatnim rizikom je da Banka blagovremeno identifikuje izloženosti kamatnom riziku kao i da ovaj rizik održava u okviru interno propisanih limita kako bi obezbedila očuvanje kapitala Banke i stabilnost kamatnog prihoda, uz minimiziranje negativnih efekata promene kamatnih stopa na ekonomsku vrednost kapitala i finansijski rezultat Banke.

Tokom 2023. godine izloženost kamatnom riziku kretala se u okviru interno definisanih limita.

Proces upravljanja kamatnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku. Identifikovanje, merenje i upravljanje kamatnim rizikom Banka sprovodi na mesečnom nivou po svim značajnim valutama u bankarskoj knjizi.

Identifikovanje kamatnog rizika podrazumeva analizu stanja i promena bilansne aktive i pasive, kao i promena kamatnih stopa, za svaku značajniju valutu u kojoj Banka posluje, kao i faktora koji mogu uticati na izloženost kamatnom riziku. Identifikacija kamatnog rizika odnosi se, pre svega, na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Banka izložena, stepen izloženosti svakom pojedinačnom obliku, kao i na utvrđivanje mogućnosti merenja pojedinačnog oblika kamatnog rizika.

Merenje kamatnog rizika podrazumeva merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala Banke i NII, kao i primenu scenarija šoka kamatnih stopa na osnovu definisanih 6 scenarija u skladu sa BIS standardima i EBA smernicama.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke. Banka je definisala sledeće mere zaštite i minimiziranja izloženosti kamatnom riziku:

- promene varijabilnih kamatnih stopa u određenom periodu;
- predlaganje vrste kamatnih stopa za nove plasmane i depozite;
- predlaganje perioda vezivanja sredstava za određenu kamatnu stopu;
- ostale instrumente zaštite.

Praćenje kamatnog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku, kroz praćenje interno propisanih limita u redovnim i vanrednim uslovima. Analiziraju se mogući uticaji na finansijski rezultat i kapital Banke.

Cilj upravljanja credit spread rizikom u bankarskoj knjizi (CSRBB) je minimiziranje rizika smanjenja vrednosti hartija od vrednosti usled rasta tržišnih kamatnih stopa i očekivanih stopa prinosa koji nisu obuhvaćeni kamatnim rizikom. Obuhvat upravljanja ovim rizikom su pozicije u bankarskoj knjizi.

Identifikacija credit spread rizika obuhvata identifikaciju svih trenutnih materijalnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u budućnosti. Navedeni rizik obuhvata dva elementa: promena tržišnog credit spread-a ili tržišne cene kreditnog rizika koji predstavlja premiju kreditnog rizika odnosno kako se menja credit spread za dati nivo kreditne sposobnosti/ za dati kreditni rejting.

Procena materijalnosti obuhvata za kvantitativne i kvalitativne kriterijume za određivanje materijalnih značajnih rizika. Materijalnost Banka određuje po prirodi rizika ili utvrđivanjem kvantifikacijom kriterijuma materijalnosti.

Banka upravlja credit spread rizikom i održava ga na prihvatljivom nivou u skladu sa propisanim internim limitom. Izloženost ovoj vrsti rizika takođe je sastavni deo redovnog internog izveštavanja kako kroz RAS sistem limita tako i kroz stres testiranje credit spread rizika.

2.2.5. Upravljanje operativnim rizikom

Cilj upravljanja operativnim rizikom je identifikovanje događaja koji predstavljaju izvore operativnog rizika, njihova klasifikacija u unapred određene kategorije događaja po kojima nastaju gubici, praćenje njihove učestalosti i značaja po definisanim linijama poslovanja kako bi se izbegli negativni uticaj na rezultat i kapital Banke.

Pravni rizik je komponenta operativnog rizika i predstavlja rizik od gubitaka usled neadekvatnog ili neblagovremenog sagledavanja, a samim tim i uzimanja u obzir promena u zakonskom i regulatornom okruženju i rizik od gubitaka zbog pravnih nedostataka ili neslaganja u ugovornim aktima i drugim bankarskim dokumentima. Pravni rizik predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu sudskih ili vanskudskih postupaka u vezi s poslovanjem banke (obligacioni odnosi,

radni odnosi i sl.). Dodatno, Banka prati i upravlja podtipovima operativnog rizika: rizikom informacione i komunikacione tehnologije ICT, rizikom informacione bezbednosti, rizikom modela i rizikom poveravanja aktivnosti trećim licima. Za svaki od navedenih podtipova Banka procenjuje materijalnu značajnost, na osnovu kvalitativnih i kvantitativnih kriterijuma.

Proces upravljanja operativnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o operativnom riziku.

Identifikacija operativnog rizika u Banci odvija se kroz kombinaciju pripremanja mape operativnih rizika, vršenja samoprocena i kontrole rizika kao i putem prikupljanja podataka o događajima operativnog rizika.

Događaje operativnog rizika Banka prati po sledećim linijama poslovanja: finansiranje privrednih subjekata, trgovina i prodaja, brokerski poslovi sa fizičkim licima, bankarski poslovi sa privrednim društvima, bankarski poslovi sa fizičkim licima, platni promet, agencijske usluge i upravljanje imovinom.

Identifikovane događaje Banka klasifikuje u unapred određene kategorije događaja po kojima nastaju gubici: interne i eksterne prevare, propusti u odnosima sa zaposlenima i sistem bezbednosti na radnom mestu, propusti u odnosu sa klijentima, proizvodima i poslovnim postupcima, štete na materijalnoj imovini, prekidi u poslovanju i greške u sistemima Banke, propusti u izvršenju transakcija i isporuka i upravljanje procesima u Banci.

U cilju prikupljanja i evidencije identifikovanih događaja operativnih rizika Banka koristi EVOR (Evidencija događaja operativnog rizika) bazu događaja operativnih rizika.

Merenje uključuje procenu rizika, rane indikatore rizika, scenario analizu i prikupljanje podataka o događajima operativnih rizika. Banka meri/procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost (učestalost) nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na rezultat Banke, s posebnim osvrtom na događaje za koje se procenjuje da je malo verovatno da će nastati, ali se pretpostavlja ili se zna da ukoliko nastanu mogu izazvati velike materijalne gubitke.

Pri merenju, odnosno proceni operativnog rizika Banka naročito procenjuje da li je ovom riziku izložena ili može biti izložena po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i da li aktivnosti čije je obavljanje poverila trećim licima mogu uticati na nivo operativnih rizika.

Ublažavanje operativnog rizika se postiže:

- doslednom primenom postupaka identifikacije, merenja i procene rizika od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke i organa Banke;
- predlaganjem, od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke i organa Banke, mera kojima će se preventivno delovati, odnosno kontrolisati, smanjivati i otklanjati uzroci operativnog rizika;
- Planom za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i
- Planom oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa.

Dodatno, pored navedenih informacija o kojima se redovno izveštava, izveštaji po potrebi uključuju i rezultate procesa samoprocenjivanja.

Proces samoprocenjivanja na nivou Banke sprovode menadžeri operativnih rizika, kao i delegirani predstavnici - poslovni eksperti izabrani na osnovu iskustva u poznavanju poslovnih proizvoda, procesa i informacionog sistema.

Pored upravljanja operativnim rizicima u redovnim uslovima poslovanja, Banka sagledava i izloženost operativnim rizicima u stresnim uslovima najmanje jednom godišnje.

Upravni odbor Banke, usvojio je Plan kontinuiteta poslovanja kao i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa, a Izvršni odbor Banke odgovoran je za njihovo sprovođenje, izmenu, testiranje i obuku i upoznavanje zaposlenih sa njihovom ulogom i odgovornostima u slučaju nastupanja vanrednih situacija.

Radi obezbeđenja kontinuiteta poslovanja Banka je utvrdila ključne poslovne aktivnosti, resurse i sisteme potrebne za obavljanje poslovnih procesa, kritično vreme za pojedine poslovne procese, rizike koji mogu dovesti do prekida kontinuiteta poslovanja, a Strategijom oporavka utvrđeni su ključni ciljevi koje Banka treba da ostvari u slučaju prekida poslovanja.

Regulatorno izveštavanje o operativnom riziku uključuje kvartalni izveštaj o obračunatom kapitalnom zahtevu za operativni rizik (Obrazac OR).

2.2.6. Upravljanje rizikom ulaganja

Cilj upravljanja rizikom ulaganja sastoji se u tome da Banka identifikuje ukupni obim sopstvenih ulaganja u udelima i/ili akcijama drugih pravnih lica, kao i u sopstvena osnovna sredstva i investicione nekretnine i da taj obim ulaganja Banka održava u propisanim granicama u odnosu na svoj kapital.

Rizik ulaganja se identifikuje pri svakoj nameravanoj promeni visine ulaganja Banke u druga pravna lica i/ili u osnovna sredstva i investicione nekretnine, kao i pri svakoj promeni iznosa kapitala Banke, obračunatog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

U cilju praćenja rizika ulaganja, Banka prati usklađenost sa regulatornim limitima koje je propisala Narodna banka Srbije, kao i internim limitima koje je usvojila Skupština Banke.

Ublažavanje rizika ulaganja se postiže praćenjem usklađenosti poslovanja Banke sa uspostavljenim limitima za upravljanje rizikom ulaganja i preduzimanjem adekvatnih mera u cilju svođenja istog u okvire definisanih limita.

Proces izveštavanja o riziku ulaganja na nivou Banke odvija se kroz sistem internog izveštavanja i regulatornog izveštavanja prema Narodnoj banci Srbije.

Interno izveštavanje uključuje Pregled izloženosti riziku ulaganja koji se izveštava na sednicama Komiteta za rizike u okviru praćenja indikatora Apetita za rizike.

Regulatorno izveštavanje podrazumeva Pregled ulaganja banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva banke (obrazac UB) i Pregled ulaganja banke u lica u finansijskom sektoru (obrazac UFS). Ove izveštaje Banka dostavlja na obrascima, na način i u rokovima koje je svojim odlukama propisala Narodna banka Srbije.

2.2.7. Upravljanje rizikom zemlje

Cilj upravljanja rizikom zemlje sastoji se u tome da Banka identifikuje izloženost prema pojedinim dužnicima ili grupama povezanih dužnika koja su sa sedištem ili prebivalištem van Republike Srbije i da iznos tih izloženosti u svakom trenutku održava u okviru definisanih limita.

Identifikovanje rizika podrazumeva utvrđivanje svih vrsta događaja koji mogu dovesti do ispoljavanja uticaja rizika zemlje na poslovanje Banke. Rizik zemlje se identifikuje prilikom uspostavljanja inicijalnog kontakta klijenta sa Bankom, u fazi formiranja dosijea klijenta i u toku korišćenja/trajanja plasmana Banke.

Rizik zemlje se procenjuje prilikom razmatranja limita za svaku pojedinačnu zemlju kroz sagledavanje raspoloživih podataka o zemlji (uključujući rejting zemlje), a koji mogu ukazati na povećan rizik zemlje.

Ublažavanje rizika zemlje se postiže:

- doslednom primenom postupaka identifikovanja, merenja i procene rizika zemlje;
- izračunavanjem i praćenjem promena stanja potraživanja Banke od lica čija država porekla nije Republika Srbija;
- praćenjem usklađenosti poslovanja Banke sa uspostavljenim limitima izloženosti.

Banka rizikom zemlje upravlja uspostavljanjem i praćenjem limita izloženosti prema pojedinačnim državama (Upravni odbor, na predlog Izvršnog odbora Banke, usvaja Odluku o limitima prema pojedinačnim državama). Limite izloženosti riziku zemlje Banka utvrđuje godišnje i iste po potrebi koriguje.

Interno izveštavanje o riziku zemlje uključuje pregled izloženosti riziku zemlje, po svakoj zemlji pojedinačno i isto se vrši se u okviru seta Izveštaja koje Sektor kontrole rizika mesečno dostavlja nadležnim organima i odborima Banke.

2.2.8. Upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja

Cilj upravljanja rizikom usklađenosti poslovanja je minimiziranje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja Banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom i drugim propisom, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i drugim aktima kojima se uređuje poslovanje banaka. Upravljanjem ovim rizikom Banka istovremeno upravlja i rizikom od sankcija regulatornog tela, rizikom od finansijskih gubitaka i reputacionim rizikom.

Upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja je definisano posebnim aktom - Politikom upravljanja rizikom usklađenosti poslovanja. Navedena Politika utvrđuje osnovne principe usklađivanja poslovanja Banke sa propisima, internim aktima, pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom, kao i ulogu i odgovornost organa upravljanja Banke, organizacionih delova i zaposlenih u procesu identifikovanja, praćenja i upravljanja rizikom usklađenosti poslovanja Banke. Ovu Politiku usvaja Upravni odbor Banke.

Rizik od sankcija regulatornog tela nastaje ako Banka zbog propuštanja usklađivanja svog poslovanja prouzrokuje nepravilnosti u svom poslovanju, čija posledica može biti preduzimanje mera prema Banci od strane regulatora.

Rizik od finansijskih gubitaka nastaje kao posledica svih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju kao i zbog neodgovarajuće primene strategije i politika koje Banka sprovodi, odnosno zbog upravljanja Bankom koje može dovesti do finansijskih gubitaka u poslovanju po bilo kom osnovu: neadekvatna reakcija na promene u konkurentskom okruženju, na promene u finansijskom okruženju (pad kamatnih stopa, rast inflacije, poremećaj na tržištu kapitala), na promene u ponašanju klijenata, u političkom okruženju po kom osnovu Banka može pretrpi finansijske gubitke.

Reputacioni rizik nastaje ako Banka propuštanjem usklađivanja svog poslovanja naruši svoj poslovni ugled i poverenje klijenata, nezavisno od toga da li za to postoji osnov ili ne. Identifikovanje, merenje, praćenje i kontrola reputacionog rizika odvija se kroz interakciju sa ostalim rizicima tj. kroz proces identifikacije, merenja, praćenja i kontrole ostalih rizika (kreditnog rizika, rizika likvidnosti, tržišnih, operativnih i drugih rizika).

Upravljanje reputacionim rizikom podrazumeva sposobnost da se identifikuju i procene pretnje, uspostavi sistem izveštavanja o svim saznanjima, planiraju i sprovode mere za sprečavanje određenih događaja i njihovo ublažavanje.

U cilju obezbeđenja efikasnog upravljanja rizicima usklađenosti poslovanja Upravni odbor Banke je usvojio Program rada Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja kojim je definisao utvrđivanje i sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke, na način koji omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

Sektor za kontrolu usklađenosti poslovanja, u skladu sa Programom praćenja rizika usklađenosti, redovno prati usklađenost poslovanja Banke, identifikuje i procenjuje rizike usklađenosti poslovanja Banke, a jednom godišnje identifikuje i procenjuje glavne rizike usklađenosti poslovanja Banke i predlaže planove za upravljanje tim glavnim rizicima usklađenosti poslovanja Banke.

O identifikovanim glavnim rizicima usklađenosti poslovanja i realizaciji planiranih aktivnosti organi Banke se izveštavaju putem:

- Kvartalnih izveštaja o identifikaciji i proceni rizika usklađenosti poslovanja Banke i aktivnostima Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja koji se dostavljaju Izvršnom odboru i Odboru za praćenje poslovanja Banke.
- Godišnjeg izveštaja o identifikaciji i proceni glavnih rizika usklađenosti poslovanja Banke i predlozima planova za upravljanje tim glavnim rizicima usklađenosti poslovanja Banke koji se dostavljaju Izvršnom odboru i Odboru za praćenje poslovanja Banke a usvaja ga Upravni odbor Banke.

2.2.9. Upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma

Cilj upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma je minimiziranje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Banke usled korišćenja Banke (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s Bankom, transakcije, usluge ili proizvoda Banke) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma.

Banka vrši ocenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma za svaku grupu ili vrstu stranke, poslovnog odnosa, proizvoda/usluge ili transakcije. Klasifikacija rizičnosti se određuje sa aspekta: geografskog rizika, rizika stranke, rizika transakcije i rizika proizvoda.

Na osnovu ocene rizičnosti prema faktorima rizika svi klijenti Banke se svrstavaju u 3 grupe i to: klijenti niskog rizika, klijenti srednjeg rizika, klijenti visokog rizika. Tokom trajanja poslovnog odnosa, usled povećanja rizika klijenta, transakcija ili procene rizika nastavka poslovnog odnosa, proceniti klijenta i svrstati ga u kategoriju neprihvatljivi klijenti za Banku.

Politikom upravljanja rizikom usklađenosti poslovanja i Procedurom sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma definiše se način organizovanja procesa upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma i jasno razgraničenje odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa.

Upravni odbor Banke je dužan da obezbedi da se u Banci uspostavi efikasan sistem upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma te da Banka u svakodnevnom poslovanju primenjuje radnje i mere poznavanja i praćenja stranke u cilju sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma propisane Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i podzakonskim aktima.

Odgovornost za sprovođenje politike u delu upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma podeljena je na odgovarajuće nosioce tj. na odgovarajuće organizacione delove ili funkcije, upravu, ostalo rukovodstvo i druge zaposlene u banci.

Aktivnosti upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma i aktivnosti podrške, funkcionalno su i organizaciono odvojeni od preuzimanja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u poslovnoj mreži i prodajnim delovima/fukcijama Banke sa jasno utvrđenom podelom poslova i dužnosti zaposlenih kojom se sprečava sukob interesa.

Linije za izveštavanje o zakonom propisanim, neuobičajenim i sumnjivim transakcijama klijenata jasno su definisane u pisanom obliku. Izveštavanje se u praksi odvija redovno u skladu sa Zakonom i internim aktima Banke.

U cilju efikasnog obavljanja poslova sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma u smislu podrške, Banka je formirala poseban funkcionalni deo: Službu za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, organizaciono u okviru Sektora za kontrolu uskladenosti poslovanja, i imenovala Ovlašćeno lice Banke i njegove zamenike za primenu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

Dodatno u Banci se posebno prati izloženost Banke prema visokorizičnim klijentima sa aspekta pranja novca i finansiranja terorizma u kreditnom portfoliju klijenata Banke i kvartalno izveštavaju organi upravljanja.

Detaljna razrada u vezi sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, postupci, rokovi i procedure izveštavanja, nadležnosti, odgovornosti, prava, obaveze i odgovornosti pojedinih službi, lica i organa Banke razrađeni su u Proceduri za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Proceduri za rad Službe za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i Ovlašćenog lica, Proceduri o primeni Zakona o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i Proceduri o načinu dostavljanja obaveštenja, informacijai podataka o „označenom licu“ i njegovoj imovini i smislu Zakona o ograničavanju rasplaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma.

2.2.9.1 Upravljanje rizikom od kršenja sankcija koje su pojedine države i međunarodne organizacije nametnule pojedinim licima, državama, entitetima

Banka je u 2023. godini, radi nesmetanog poslovanja, očuvanja korespodentskih računa radi pružanja usluga deviznog platnog prometa svojim klijentima i radi efikasnog upravljanja reputacionim rizikom uložila posebne napore da u svom poslovanju efikasno upravlja rizikom od kršenja sankcija koje su pojedine države i međunarodne organizacije izrekle i primenjuju u odnosu na sankcionisane pojedince, države ili entitete Banka je usvojila interna akta, Politiku finansijskih sankcija i Pravilnik o finansijskim sankcijama, kojim je definisala prihvatljivost/neprihvatljivost sankcionisanih lica, država i entiteta i obezbedila odgovarajuće linije izveštavanja radi efikasnog upravljanja ovim rizikom.

2.3. Način organizovanja procesa upravljanja rizicima

Radi adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je formirala organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i u cilju sprečavanja sukoba interesa uspostavila je odvojenost funkcija preuzimanja kreditnog rizika (front office) od funkcija upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške i kontrole istog (back office). Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja ovim rizikom u praksi.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

- Organi Banke: Skupština, Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja (Odbor za reviziju), Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditni odbori Banke, Komitet za rizike i Komitet za praćenje klijenata;

- Organizacione jedinice Banke: Sektor kontrole rizika, Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i SBB, Služba monitoringa, Služba za računovodstvo i poreze, Služba za izveštavanje, Služba planiranja, analize i kontrole, Sektor za poslovanje sa privredom i javnim sektorom, Sektor za upravljanje retail prodajom i distributivnom mrežom, Sektor sredstava i upravljanja bilansom, Sektor naplate problematičnih plasmana, Sektor za operacije u okviru koga posluju: Služba platnog prometa i Služba administracije i poslovne podrške, kao i filijale Banke sa svojim organizacionim jedinicama. Pored navedenih organizacionih jedinica koje su u direktnoj nadležnosti Izvršnog odbora Banke, u procesu upravljanja rizicima učestvuju i Služba unutrašnje revizije i Sektor za kontrolu usklađenosti poslovanja, kao organizacioni delovi u nadležnosti Upravnog odbora Banke.

Skupština Banke usvaja Poslovnu politiku i strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od najmanje tri godine, usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti odnosno pokriću gubitaka. Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Upravni odbor je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije upravljanja rizicima i Politike za upravljanje rizicima i Strategije i plana upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka Banke. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije upravljanja rizicima i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije upravljanja rizicima i Politike za upravljanje rizicima Banke i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih: Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Sektor za kontrolu usklađenosti poslovanja je odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik. Osnovna funkcija ovog Sektora je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke. U cilju efikasnog obavljanja poslova sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma u smislu podrške, Banka je formirala poseban funkcionalni deo - *Službu za sprečavanje pranja novca*, organizaciono u okviru Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja, i imenovala Ovlašćeno lice Banke i njegovog zamenika za primenu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

Služba unutrašnje revizije:

- kontroliše primenu usvojenih politika i procedura za upravljanje rizicima i obezbeđuje da se rizicima na adekvatan način upravlja;
- vrši redovnu ocenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke.

Komiteta za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, tržišnim rizicima, kamatnom riziku, operativnom riziku, riziku ulaganja i ostalim rizicima i po potrebi Izvršnom

odboru Banke predlaže mere za upravljanje tim rizicima. Komitet za rizike se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Komitet za praćenje klijenata je odgovoran za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, a sve u cilju očuvanje kvaliteta kreditnog portfolija Banke, koji podrazumeva anticipativno i proaktivno delovanje kako na polju uočavanja povećanog kreditnog rizika, tako i na polju definisanja adekvatnih strategija sa ciljem svođenja kreditnog rizika na prihvatljiv nivo. Uloga ovog Komiteta je da razmatra potencijalno problematične klijente i plasmane, kao i da preduzima određene aktivnosti kako bi se unapredio status ovih plasmana/klijenata. Komitet je takođe zadužen za praćenje statusa ranije predloženih mera i odluka na sednicama Komiteta. Komitet za svoj rad odgovara Izvršnom odboru. Komitet za praćenje klijenata se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima/plasmanima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnim rizicima, kamatnom i tržišnim rizicima, analiziraju kreditni portfolio, a takođe predlažu mere za upravljanje tim rizicima Izvršnom odboru Banke. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnog odbora Banke i imenovanju članova kreditnog odbora.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP) vrše identifikovanje, merenje odnosno procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća.

Služba monitoringa vrši praćenje, analizu, kontrolu i izveštavanje o potraživanjima od potencijalno problematičnih klijenata koji se upravljaju od strane OJ prodaje u segmentima privrede, javnog sektora, finansijskih institucija, stanovništva i MSP, kao i praćenje, kontrolu i izveštavanje o ugovorenim sredstvima obezbeđenja, važnosti procena vrednosti i polisa osiguranja hipotekovanih nepokretnosti, valjanosti podataka vezanih za ugovorena sredstva obezbeđenja unetih u Collateral Management System, statusu ugovorenih naknadnih uslova sa kreditnim klijentima Banke i dr.

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspekta obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika. Ovaj Sektor takođe obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe: Služba kontrole kreditnog rizika, Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih i operativnih rizika.

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika. Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje naplatom problematičnih plasmana klijenata - pravnih i fizičkih lica, preduzetnika i registrovanih poljoprivrednih gazdinstava i upravljanje ranom naplatom plasmana u kašnjenju klijenata fizičkih lica.

Sektor računovodstva i izveštavanja za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje NBS i drugih eksternih korisnika.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja bilansom i likvidnošću.

Sektor za operacije kroz svoje operativno poslovanje vrši funkciju podrške, kroz upravljanje operativnim poslovima Banke u oblastima poslovne podrške, platnog prometa, kreditne i depozitne administracije.

2.4. Potvrda Banke o adekvatnosti upravljanja rizicima i i unutrašnjoj kontroli

Banka je uspostavila adekvatan sistem upravljanja rizicima u skladu sa obimom i složenošću poslovanja, a sve u skladu sa poslovnom politikom i strategijom Banke.

Banka kontinuirano radi na unapređenju procesa identifikovanja, procene, praćenja i kontrole rizika, kao i na unapređenju procesa internog izveštavanja o izloženosti rizicima kao i na unapređenju efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola.

2.5. Pokazatelji poslovanja i izloženost rizicima

Prilikom definisanje sklonosti ka rizicima i tolerancije prema rizicima, Banka uzima u obzir svoj kapacitet za preuzimanje rizika koji se prvenstveno ogleda u iznosu raspoloživog internog kapitala Banke.

Sklonosti ka rizicima je definisana uzimajući u obzir poslovnu strategiju banke za period od 3 godine i ostvarenje godišnjih finansijskih planova Banke.

Pored sklonosti ka rizicima Banka je definisala i nivo tolerancije za preuzimanje rizika kroz set internih limita čime je omogućeno da Banka održava rizični profil u skladu sa svojim Apetitom za rizike. Pored interno definisanih limita Banka se u svom poslovanju pridržava svih regulatorno postavljenih limita za svaki od rizika kojem je izložena u svom poslovanju.

Rizični profil Banke predstavlja procenu izloženosti Banke rizicima koja se iskazuje kroz set pokazatelja kojima Banka meri izloženost rizicima.

3. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapital Banke

Pokazatelji adekvatnosti kapitala tokom 2023. godine su bili iznad eksternog i internog limita.

Kvantitativni podaci o kapitalu Banke obuhvataju:

- Iznos osnovnog i dopuskog kapitala;
- Pregled pojedinačnih elemenata kapitala;
- Odbitne stavke od kapitala;
- Iznos ukupnog kapitala

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala je dat u Prilogu 1 Izveštaja, Podaci koji se odnose na kapital Banke (PI-KAP) sa stanjem na dan 31.12.2023. godine i Prilogu 2_Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala PI-FIKAP.

Ograničenja koja se primenjuju pri obračunu kapitala

Banka umanjuje regulatorni kapital za propisane odbitne stavke od kapitala, uključujući i učešća u zavisna društva iznad definisanog limita za obračun odbitnih stavki u skladu sa regulativom.

4. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapitalne zahteve i adekvatnost kapitala Banke

Banka je u 2023. godini održavala adekvatnost kapitala na visokom nivou. Pokazatelj adekvatnosti je na dan 31.12.2023. godine iznosio 21.17% što je znatno iznad propisanog internog i regulatornog minimuma.

Obračun kapitalne adekvatnosti na dan 31.12.2023. i 31.12.2022. godine (u '000 RSD):

u 000 RSD		
OPIS	31.12.2023.	31.12.2022.
Kapital	62,628,250	56,982,593
Kapitalni zahtevi	23,668,375	23,008,596
- Kreditni rizik	21,102,779	19,660,504
- Tržišni rizik	-	381,316
- Operativni rizik	2,561,684	2,964,655
- CVA	3,912	2,121
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	21.17%	19.81%

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće vrste rizika:

- za kreditni rizik - primenom standardizovanog pristupa,
- za tržišni rizik (devizni i cenovni rizik) - primenom standardizovanog pristupa,
- za operativni rizik - primenom pristupa osnovnog indikatora (BIA),
- za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA) - primenom standardizovanog pristupa.

Pregled kapitalnih zahteva dat je i u Prilogu 5 - Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala (PI-AKB).

Banka je na dan 31.12.2023. godine obračunala kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) u iznosu od 3,912 hiljada dinara.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik i rizik druge ugovorne strane na dan 31. decembar 2023. godine:

u 000 RSD

Klase izloženosti	Kapitalni zahtev
1) izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
2) izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lok. samouprave	23,481
3) izloženosti prema javnim administrativnim telima	-
4) izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-
5) izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
6) izloženosti prema bankama	209,132
7) izloženosti prema privrednim društvima	12,129,817
8) izloženosti prema fizičkim licima	3,591,127
9) izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	848,652
10) izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	486,272
11) visokorizične izloženosti	153,506
12) izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-
13) izloženosti po osnovu ulaganja u investicione fondove	14,818
14) izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	2,933,611
15) ostale izloženosti	712,363
Ukupno:	21,102,779

5. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke

Banka je uspostavila proces interne procene adekvatnosti kapitala (u daljem tekstu: ICAAP) u skladu sa Strategijom i planom upravljanja kapitalom i Strategijom upravljanja rizicima, odnosno u skladu sa svojim rizičnim profilom.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka sprovodi proces interne procene adekvatnosti kapitala odnosno utvrđuje iznos internog kapitala u skladu sa svojim rizičnim portfoliom, obračunavajući pri tome kapitalne zahteve za rizike koje je identifikovala kao materijalno značajne.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka obezbeđuje da u svakom trenutku raspolaže takvim nivoom i takvom strukturom raspoloživog internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održavanje poverenja akcionara i deponenata Banke u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja, ostvarenje poslovnih i finansijskih planova, koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja i ostvarenje politike dividendi.

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na ciljanom nivou sveobuhvatnog zahteva za kapitalom u skladu sa Rešenjem NBS o sprovedenom procesu supervizijske procene uvećanim za 1 p.p. Strategija i plan upravljanja kapitalom Banke sadrži:

- organizaciju procesa upravljanja internim kapitalom koja uključuje nadležnosti i odgovornosti organa i odbora Banke, kao i nadležnih sektora i službi Banke
- procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala,
- definisanje kapitala Banke, osnovnog i dopunskog i odbitnih stavki od kapitala,

- proces interne procene adekvatnosti kapitala (sa napomenom da je ovaj Proces detaljno opisan u Metodologiji za procenu internih kapitalnih zahteva),
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala,
- upravljanje raspoloživim internim kapitalom kao i
- plan poslovanja Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos internog kapitala.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala u Banci sprovodi se u skladu sa:

- Odlukom o upravljanju rizicima banke;
- Odlukom o adekvatnosti kapitala banke;
- aktima koje utvrđuje Upravni odbor Banke (Strategija upravljanja rizicima, Strategija i plan upravljanja kapitalom, Politika za upravljanje rizicima, Metodologija za procenu internih kapitalnih zahteva);
- aktima koje utvrđuje Izvršni odbor Banke (procedure i metodologije za upravljanje pojedinačnim rizicima, Procedura za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, kao i Metodologije za stres testiranja pojedinačnih vrsta rizika).

Cilj ICAAP-a je procena internih kapitalnih zahteva za pojedinačne vrste rizika u redovnim uslovima i u uslovima stresa, kao i ukupnih kapitalnih zahteva odnosno ukupnog raspoloživog internog kapitala potrebnog za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Planiranjem raspoloživog internog kapitala Banka osigurava i održavanje nivoa kapitala koji može da podrži dalji rast plasmana, da uposli buduće izvore sredstava, da osigura kontinuitet u sprovođenju politike poslovanja. Planiranje regulatornog i internog kapitala sprovodi se za period od tri godine.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala je formalizovan i dokumentovan proces, koji ispunjava sledeće kriterijume:

- zasnovan je na procesu identifikacije i merenja, odnosno procene rizika;
- pruža sveobuhvatnu procenu rizika, kao i praćenje značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- obezbeđuje adekvatan nivo raspoloživog internog kapitala u skladu sa rizičnim profilom Banke;
- uključen je na adekvatan način u sistem upravljanja i donošenja odluka u Banci;
- predmet je redovne analize, praćenja i provere od strane Upravnog i Izvršnog odbora Banke.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala obuhvata sledeće faze:

- identifikacija rizika i procena materijalne značajnosti istih;
- obračun iznosa potrebnog internog kapitala za pojedinačne materijalno značajne rizike;
- procena pojedinačnih internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike i obračun ukupnog internog kapitala;
- obračun internih kapitalnih zahteva uključujući efekte stres testa;
- poređenje:
 - regulatornog kapitala i raspoloživog internog kapitala,
 - minimalnih kapitalnih zahteva i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike,
 - zbira minimalnih kapitalnih zahteva i ukupnih internih kapitalnih zahteva,
 - internog raspoloživog kapitala bez efekata stres testa i internog raspoloživog kapitala sa efektima stres testa kao i
 - obračun internih kapitalnih zahteva bez efekta stresa i internih kapitalnih zahteva sa uključenim efektima stres testa.

Banka Metodologijom za procenu internih kapitalnih zahteva definiše kvantitativne i kvalitativne kriterijume na osnovu kojih utvrđuje materijalno značajne rizike koji se uključuju u proces interne procene adekvatnosti kapitala. Pri tome u obzir se uzima vrsta, obim i složenost poslovanja Banke, kao i specifičnosti tržišta na kojima Banka ostvaruje svoje poslovne aktivnosti.

Banka za potrebe obračuna internih kapitalnih zahteva za svaki od identifikovanih materijalno značajnih rizika koristi sledeće pristupe i modele:

- Kreditni rizik - koristeći aproksimaciju F-IRB pristupa baziranog na internom rejtingu;
- Rizik koncentracije - Interni model zasnovan na Herfindahl-Hirschman Indeksu (HHI);
- Kreditno-devizni rizik - Interni model;
- Kreditni rizik indukovani kamatnim rizikom - Interni model;

- Tržišni rizici (devizni i cenovni rizik) - devizni rizik u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Odeljak 6. Pristup internih modela, kapitalni zahtev za cenovni rizik obračunava se kao zbir kapitalnog zahteva za opšti i specifični rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti ;
- Kamatni rizici (Kamatni rizik bakarske knjige i Credit spread rizik)- 6 scenarija šoka kamatnih stopa za merenje ekonomske vrednosti kapitala (EVE) i uticaja na NII
- Operativni rizik - modifikovani pristup osnovnog indikatora;
- Rizik likvidnosti - za ovaj rizik se sprovodi stres testiranje, ali ne obračunava se interni kapitalni zahtev;
- Ostali rizici-Interni model

Banka za materijalno značajne rizike i obračunava kapitalne zahteve u uslovima stresa.

6. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na zaštitne slojeve kapitala

Podaci o geografskoj raspodeli izloženosti značajnih za izračunavanje kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala (PI-GR) prikazani su u Prilogu_6 Izveštaja i Podaci o iznosu kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala (PI-KZS) prikazani su u okviru Priloga_7 Izveštaja.

7. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na izloženosti Banke rizicima i pristupe za merenje odnosno procenu rizika

7.1. Kreditni rizik

7.1.1. Podaci odnosno informacije koji se odnose na način na koji banka vrši internu klasifikaciju potraživanja

Prema interno definisanoj Metodologiji za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki zasnovanoj na odredbama Odluke Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke Banka vrši klasifikaciju svojih potraživanja. Klasifikacija se vrši na osnovu sledećih kriterijuma:

1. Blagovremenosti, odnosno docnje dužnika u izmirivanju obaveza (trenutna i docnja u poslednjih godinu dana),
2. Finansijsko stanje, odnosno kreditna sposobnost dužnika,
3. Kvalitet sredstava obezbeđenja potraživanja (prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja).

Na osnovu navedenih parametara potraživanja dužnika se klasifikuju u jednu od sledećih kategorija: A, B, V, G ili D.

Za razvrstavanje klijenata u nivoe kreditnog rizika Banka koristi interni rejting. Interni rejting klijenta je rezultat internog rejting procesa koji se obavlja Banci, i isti se uzima u obzir kod kreditnog procesa kao ulazni parametar. Interni kreditni rejting se dodeljuje svim klijentima od kojih Banka ima kreditno potraživanje. Dodatno, interni rejting se koristi i u procesu obračuna obezvređenja plasmana odnosno za obračun PD.

Prvo određivanje rejtinga i stalna provera kreditnog rejtinga neophodni su iz sledećih razloga:

- osnova za definisanje uslova zaduženja,
- ekonomska kvantifikacija rizika neizmirenja obaveza,
- ispunjavanje regulatornih zahteva.

Banka koristi rejting skalu koja uključuje 26 kategorija rejtinga, od kojih je 25 kategorija kod kojih ne postoji status neizmirenja obaveza i 1 kategorija koja označava status neizmirenja obaveza.

7.1.2. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na postupak utvrđivanja obezvređenja potraživanja

Banka je procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama na dan 31.12.2023. godine vršila u skladu sa svojom računovodstvenom politikom i internim aktom Metodologija za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9 (u daljem tekstu: Metodologija za procenu obezvređenja).

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 definisala kriterijume za razvrstavanje bilansne aktive i vanbilansnih stavki u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 i 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika u odnosu na

dan početnog priznavanja, uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

Banka najmanje jednom u tri meseca za sve finansijske instrumente:

- procenjuje kvalitet potraživanja, utvrđuje da li postoji objektivni dokaz obezvređenja,
- procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja i
- obračunava iznos obezvređenja po osnovu očekivanih gubitaka.

7.1.2.1 Utvrđivanje pojedinačno značajne izloženosti

Materijalno značajan iznos potraživanja - je iznos veći od 1% pojedinačnog potraživanja Banke od dužnika, ali ne manji od 1.000 dinara za dužnika koji je fizičko lice, odnosno ne manji od 10.000 dinara za dužnika koji je pravno lice.

Prilikom definisanja pojedinačno materijalne izloženosti Banka je uzela u obzir nivo diversifikacije portfolija, limite koji su definisani u okviru kreditnog procesa kao i stepen razvijenosti modela za obračun ispravke vrednosti potraživanja.

Banka je utvrdila da je pojedinačno značajna izloženost ona izloženost koja prelazi 18.000.000 RSD na nivou klijenta pravnog lica, odnosno 12.000.000 RSD na nivou klijenta-fizičkog lica.

Iznos pojedinačno značajne izloženosti Banka revidira jednom godišnje ili češće po potrebi.

7.1.2.2 Utvrđivanje objektivnog dokaza obezvređenja i značajnog povećanja kreditnog rizika

Prilikom procene očekivanih kreditnih gubitaka za potrebe obračuna ispravke vrednosti, Banka procenjuje za sve finansijske instrumente pojedinačno (na nivou pojedinačne partije) da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika odnosno default-a i na osnovu toga vrši raspodelu potraživanja po nivoima:

- Nivo 1 pokriva sve nove finansijske instrumente u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno povećanje kreditnog rizika od trenutka inicijalnog priznavanja, ali ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 pokriva finansijske instrumente kod kojih postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum.

Default, odnosno status neizmirenja obaveza, je definisan kao materijalno značajno kašnjenje od najmanje 90 dana na nivou pojedinačnog finansijskog instrumenta. Default može biti identifikovan i pre kašnjenja od 90 dana ukoliko se identifikuju drugi kvantitativni ili kvalitativni kriterijumi koji ukazuju na postojanje objektivnog dokaza obezvređenja finansijskog sredstva. Za te potrebe, Banka je identifikovala listu indikatora koje sagledava radi identifikacije statusa default-a.

Utvrđivanje značajnog povećanja kreditnog rizika

Banka je identifikovala parametre čija identifikacija odražava ili može ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika:

- Docnja preko 30 dana u materijalno značajnom iznosu,
- Relativno pogoršanje lifetime PD-a iznad praga od 200% za pravna lica i 250% za fizička lica, na izveštajni datum u odnosu na datum odobrenja plasmana, (bliže opisano u Prilogu 1 ove metodologije
- Potraživanje je restruktuirano usled finansijskih poteškoća (oznaka FPE)
- Potraživanje od klijenta koji je svrstan u crvenu EWS zonu u skladu sa procedurama za monitoring klijenata
- Komitet za praćenje klijenata je doneo odluku da se potraživanje/klijent prebaci iz Nivoa 1 u Nivo 2).

Klijenti sa rejtingom R8 ili boljim smatraju se klijentima sa niskim kreditnim rizikom na izveštajni datum i ne mogu biti klasifikovani u Stage 2 po osnovu kriterijuma apsolutne ili relativne promene PD-a.

Prema Metodologiji za obračun obezvređenja, Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument

značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 1).

Obračun obezvređenja-Nivo 1

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog roka trajanja finansijskog sredstva i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja, ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Obračun obezvređenja-Nivo 2

Očekivani gubitak predstavlja verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

Obračun obezvređenja-Nivo 3

Procena obračuna ispravke vrednosti za izloženosti koje se nalaze u nivou 3 se vrši za:

- sve izloženosti sa identifikovanim statusom neizmirenja obaveza - statusom default-a;
- sve finansijske instrumente koji ispunjavaju definiciju POCI u skladu sa IFRS 9.

Za ove finansijske instrumente, ispravka vrednosti se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih efektivnom kamatnom stopom finansijskog sredstva.

Procena obezvređenja na pojedinačnoj osnovi

Kako u skladu sa standardom očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka, Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine: realizacija kolaterala, naplata iz redovnih novčanih tokova, restrukturiranje i reprogramiranje, stečaj, prodaja potraživanja, namirenje i sve ostalo što se smatra relevantnim.

Prilikom definisanja scenarija, Banka polazi od definisanih strategija naplate koje definišu nadležni Sektori.

Prilikom određivanja procenata verovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi istorijom realizacije i naplate problematičnih plasmana, ali i specifičnostima pojedinačnih izloženosti kao i svim ostalim raspoloživim informacijama koje mogu biti relevantne u proceni verovatnoće realizacije određene strategije naplate.

Procena obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki na grupnoj osnovi

Za izloženosti za koje se ne primenjuje procena na pojedinačnoj osnovi, primenjuje se grupni pristup, koji podrazumeva grupisanje preostalih finansijskih instrumenata u nivou 3 po podsegmentima:

1. pravnih lica koja pripadaju segmentima MSP mali, privreda i javni sektor,
2. MSP mikro klijenata,
3. fizičkih lica koji uključuje sledeće podsegmente:
 - a. stambeni krediti
 - b. kreditne kartice
 - c. prekoračenja po tekućim računima
 - d. poljoprivredni krediti
 - e. standardni krediti,
 - f. ostali plasmani fizičkim licima,
4. finansijskih institucija,
5. izloženosti prema državama i ostalim državnim institucijama.

Banka dalje u okviru svakog podsegmenta deli dužnike po kategorijama na jednu od dvadeset šest grupa u zavisnosti od dodeljenog internog rejtinga Banke.

Pristup segmentu izloženosti prema državama i finansijskim organizacijama

Kako Banka ne poseduje adekvatnu istoriju u pogledu migracija i default-a izloženosti prema državama i finansijskim institucijama, prilikom procene ispravke vrednosti i rizika default-a izloženosti po osnovu finansijskih instrumenata država, njenih organa kao i finansijskih institucija, oslanja se na podatke eksterne rejting agencije Moody's.

Za Banke koje nemaju određen rejting eksterne rejting agencije (Moody's), uzima se u obzir rejting države u kojoj se banka nalazi.

7.1.2.3 Podaci o promenama na ispravkama vrednosti

u 000 RSD

	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Plasmani bankama	Plasmani komitentima	HOV po am. vrednosti	Ostala aktiva	Vanbilans.o baveze	Ukupno
Stanje 1. januara 2023. godine	28,810	216,177	5,082,690	121,625	141,056	284,074	5,874,432
Povećanje ispravke vrednosti	38,034	515,409	13,822,818	6,186	149,565	450,191	14,982,203
Smanjenje ispravke vrednosti	(57,045)	(376,063)	(10,646,891)	(14,271)	(110,060)	(587,680)	(11,792,010)
Ispravka vrednosti kamate na obezvređene kredite	-	-	106,613	-	-	-	106,613
Otpisi/prestanak priznavanja	-	-	(36,103)	(66,447)	(12,773)	-	(115,323)
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	(6,818)	(666,026)	-	-	-	(672,844)
Kursne razlike	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo/ kursne razlike	(9)	(7,805)	44,482	173	(47,385)	(237)	(10,781)
Stanje 31. decembra 2023.	9,790	340,900	7,707,583	47,266	120,403	146,348	8,372,290

7.1.3. Ukupan iznos izloženosti Banke

U sledećoj tabeli prikazujemo iznos bruto izloženosti nakon računovodstvenih otpisa, izuzimajući efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika, uključujući bruto izloženosti na dan 31.12.2022. godine i na dan 31.12.2023. godine kao i iznos prosečnih izloženosti u tom periodu:

u'000 RSD

Klase izloženosti	Bruto izloženost 31.12.2023.	Bruto izloženost 31.12.2022.	Prosečna bruto izloženost
1) izloženosti prema državama i centralnim bankama	119,680,470	88,620,879	104,151
2) izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lok. samouprave	725,499	971,673	849
3) izloženosti prema javnim administrativnim telima	104,796	54,322	80
4) izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-	-	0
5) izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	0
6) izloženosti prema bankama	12,317,237	16,764,498	14,541
7) izloženosti prema privrednim društvima	1,237,092,802	718,424,524	977,759
8) izloženosti prema fizičkim licima	244,965,094	168,891,357	206,928
9) izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	23,763,021	46,654,751	35,209
10) izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	9,304,217	5,984,360	7,644
11) visokorizične izloženosti	1,281,819	2,590,610	1,936
12) izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-	-	0

Klase izloženosti	Bruto izloženost 31.12.2023.	Bruto izloženost 31.12.2022.	Prosečna bruto izloženost
13) izloženosti po osnovu ulaganja u investicione fondove	1,201,016	1,146,048	1,174
14) vlasnička ulaganja	15,351,343	5,787,704	10,570
15) ostale izloženosti	170,025,153	170,532,974	170,279
Ukupno:	1,835,812,467	1,226,423,700	1,531,118

7.1.4. Geografska raspodela izloženosti

U narednoj tabeli prikazujemo geografsku raspodelu svih izloženosti prema materijalno značajnim oblastima na 31.12.2023. godine, po klasama izloženosti:

u '000 RSD

Klase izloženosti	Bruto izloženost 31.12.2023.					Ukupno (Σ)
	Republika Srbija	Evropska unija	SAD	Ruska Federacija	Ostalo	
Država i centr. banke	19,680,470	-	-	-	-	119,680,470
Lokalna samouprava	725,499	-	-	-	-	725,499
Javna administrativna tela	104,796	-	-	-	-	104,796
Banke	3,810,798	6,396,757	1,058,391	443,407	607,884	12,317,237
Privredna društva	1,178,647,202	14,221,522	822	8	44,223,248	1,237,092,802
Fizička lica	242,460,028	1,046,519	449,915	6,342	1,002,289	244,965,093
Izloženosti obezbeđenje hipotekama	23,696,636	17,687	30,029	-	18,668	23,763,020
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	8,914,354	185,598	826	1,728	201,712	9,304,218
Otvoreni investicioni fond	1,201,016	-	-	-	-	1,201,016
Visokorizične izloženosti	1,281,819	-	-	-	-	1,281,819
Vlasnička ulaganja	9,489,095	5,862,248	-	-	-	15,351,343
Ostale izloženosti	169,987,574	7,019	530	-	30,031	170,025,154
Ukupno (Σ)	1,759,999,287	27,737,350	1,540,513	451,485	46,083,832	1,835,812,467
Učešće :	95.87%	1.51%	0.08%	0.02%	2.51%	100.00%

S obzirom na to da je najveći iznos izloženosti skoncentrisan na teritoriji Republike Srbije, u nastavku dajemo pregled izloženosti po klasama izloženosti i to po regionima unutar Republike Srbije na 31.12.2023. godine:

u '000 RSD

Klase izloženosti	Beograd	Centralna Srbija	Kosovo	Vojvodina	Ukupno (Σ)
Država i centr. banke	119,665,609	14,275	-	586	119,680,470
Lokalna samouprava	-	725,437	-	62	725,499
Javna administrativna tela	104,796	0	-	0	104,796
Banke	3,395,299	149,681	-	265,818	3,810,798
Privredna društva	724,992,466	142,605,385	20	311,049,331	1,178,647,202
Fizička lica	100,244,346	79,488,526	403,827	62,323,329	242,460,028
Izloženosti obezbeđenje hipotekama	14,081,083	3,927,598	7,186	5,680,769	23,696,636
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	3,999,287	3,131,728	9,200	1,774,139	8,914,354
Otvoreni investicioni fond	1,201,016	-	-	-	1,201,016
Visokorizične izloženosti	679,581	-	-	602,238	1,281,819
Vlasnička ulaganja	9,488,123	-	-	972	9,489,095
Ostale izloženosti	94,760,459	73,235,212	-	1,991,903	169,987,574
Ukupno (Σ)	1,072,612,065	303,277,842	420,233	383,689,147	1,759,999,287
Učešće :	60.94%	17.23%	0.02%	21.80%	100.00%

Geografska raspodela svih izloženosti prema materijalno značajnim oblastima, po klasama izloženosti na 31.12.2022. godine je bila:

u 000 RSD

Klase izloženosti	Bruto izloženost 31.12.2022.						Ukupno (Σ)
	Republika Srbija	Evropska unija	SAD	Ruska Federacija	UAE	Ostalo	
Država i centr. banke	88,620,879	-	-	-	-	-	88,620,879
Lokalna samouprava	971,673	-	-	-	-	-	971,673
Javna administrativna tela	54,322	-	-	-	-	-	54,322
Banke	5,900,298	9,293,477	313,575	307,229	495,844	454,076	16,764,498
Privredna društva	680,308,284	17,237,070	775	4	-	20,878,391	718,424,524
Fizička lica	167,743,231	501,379	87,297	2,197	11	557,243	168,891,357
Izloženosti obezbeđenje hipotekama	45,786,313	296,662	158,384	21,089	-	392,304	46,654,751
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	5,574,780	195,230	829	7,319	-	206,202	5,984,360
Otvoreni investicioni fond	1,146,048	-	-	-	-	-	1,146,048
Visokorizične izloženosti	2,590,610	-	-	-	-	-	2,590,610
Vlasnička ulaganja	312,327	5,475,377	-	-	-	-	5,787,704
Ostale izloženosti	170,417,432	85,517	-	-	-	30,025	170,532,974
Ukupno (Σ)	1,169,426,196	33,084,712	560,860	337,837	495,855	22,518,240	1,226,423,700
Učešće :	95.35%	2.70%	0.05%	0.03%	0.04%	1.84%	100.00%

S obzirom da je najveći iznos izloženosti skoncentrisan na teritoriji Republike Srbije u nastavku je dat pregled izloženosti po klasama izloženosti i to po regionima unutar Republike Srbije na dan 31.12.2022. godine.

U 000 RSD

Klase izloženosti	Beograd	Centralna Srbija	Kosovo	Vojvodina	Ukupno (Σ)
Država i centr. banke	88,598,364	21,835	-	680	88,620,879
Lokalna samouprava	49,688	921,602	-	383	971,673
Javna administrativna tela	54,322	-	-	-	54,322
Banke	4,591,580	82,231	-	1,226,486	5,900,297
Privredna društva	457,708,805	82,450,468	11,945	140,137,065	680,308,284
Fizička lica	57,461,657	68,907,490	362,532	41,011,551	167,743,230
Izloženosti obezbeđenje hipotekama	23,405,747	7,443,403	15,906	14,921,258	45,786,314
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	2,821,686	1,452,608	4,996	1,295,492	5,574,781
Otvoreni investicioni fond	1,146,048	-	-	-	1,146,048
Visokorizične izloženosti	1,633,390	-	-	957,220	2,590,610
Vlasnička ulaganja	311,355	-	-	972	312,327
Ostale izloženosti	164,287,859	4,783,245	-	1,346,328	170,417,432
Ukupno (Σ)	802,070,499	166,062,883	395,379	200,897,435	1,169,426,196
Učešće :	93.57%	19.37%	0.05%	23.44%	100.00%

7.1.5. Raspodela izloženosti Banke prema sektorima

Pregled izloženosti prema sektorima na dan 31.12.2023. godine

u 000 RSD

Sektor/Klase izloženosti		Država i centr. banke	Lokalna samouprava	Javna administrativna tela	Banke	Privredna društva	Fizička lica	Izloženosti obezbeđene hipotekama	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Otvoreni investicioni fondovi	Visokorizične izloženosti	Vlasnička ulaganja	Ostalo	Ukupno (Σ)	Učešće
Sektor privrednih društava	Potraživanje	-	-	-	-	1,112,238,672	64,233,221	18,329,768	5,167,103	-	1,281,819	1,003,116	-	1,202,253,699	65.49%
	Obezbvredjenje	-	-	-	-	2,932,965	468,573	53,860	1,063,097	-	2,604	124,637	-	4,645,736	38.65%
Sektor javnih preduzeća	Potraživanje	-	-	-	-	51,647,262	1,183,571	52,078.00	3,838	-	-	1,941	-	52,888,690	2.88%
	Obezbvredjenje	-	-	-	-	190,268	2,389	637.00	2,256	-	-	0	-	195,550	1.63%
Sektor stanovištva	Potraživanje	-	-	-	-	121,462.00	163,175,484.00	4,529,101.00	3,056,182.00	0	0	0	36,110,377.00	206,992,606	11.28%
	Obezbvredjenje	-	-	-	-	54.00	945,584.00	15,467.00	2,170,287.00	0	0	0	4,066.00	3,135,458	26.09%
Sektor drugih komitenata	Potraživanje	-	-	-	1,446,976.00	11,864,483.00	2,473,457.00	4,101.00	244,672	0	0	24,206	1,202,421.00	17,260,316	0.94%
	Obezbvredjenje	-	-	-	-	-	-	-	121,177	0	0	24,206	3,250.00	148,633	1.24%
Javni sektor	Potraživanje	44,678,835	725,499	104,796.00	-	10,059	1	10,663.00	58,320	-	-	3,824.00	740,876	46,332,873	2.52%
	Obezbvredjenje	225	1,876	-	-	7,155	0	-	50,666	-	-	-	566	60,488	0.50%
Sektor finan. i osiguranja	Potraživanje	75,001,636	-	-	2,363,822	1,779,020	3,726	541,928	89,324	1,201,016	-	8,456,009.00	131,933,899	221,370,380	12.06%
	Obezbvredjenje	3,853	-	-	274,234	3,721	44	0	5,405	0	-	-	2,666,152	2,953,409	24.57%
Sektor preduzetnika	Potraživanje	-	-	-	-	414,261	8,805,238	138,059	228,439	-	-	-	-	9,585,997	0.52%
	Obezbvredjenje	-	-	-	-	1	87,260	285	106,742	-	-	-	-	194,288	1.62%
Privatna domaćinstava sa zaposlenim licima i reg. polj.proizvođači	Potraživanje	-	-	-	-	570,543	2,560,645	90,938	66,473	-	-	-	-	3,288,599	0.18%
	Obezbvredjenje	-	-	-	-	0	10,762	94	10,117	-	-	-	-	20,973	0.17%
Sektor stranih lica	Potraživanje	-	-	-	8,506,438	58,447,039	2,529,751	66,385	389,867	-	-	5,862,248.00	37,579.00	75,839,307	4.13%
	Obezbvredjenje	-	-	-	139,601	322,828	4,529	161	194,345	-	-	2,638.00	-	664,102	5.53%
Ukupno (Σ)	Potraživanje	119,680,471	725,499	104,796.00	12,317,236	1,237,092,801	244,965,094	23,763,021	9,304,218	1,201,016	1,281,819	15,351,344	170,025,152	1,835,812,467	100.00%
	Obezbvredjenje	4,078	1,876	-	413,835	3,456,992	1,519,141	70,504	3,724,092	0	2,604	151,481	2,674,034	12,018,637	100.00%

Pregled izloženosti prema sektorima na dan 31.12.2022. godine

u 000 RSD

Sektor/Klase izloženosti		Država i centr. banke	Lokalna samouprava	Javna administrativna tela	Banke	Privredna društva	Fizička lica	Izloženosti obezbeđene hipotekama	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Otvoreni investicioni fondovi	Visokorizične izloženosti	Vlasnička ulaganja	Ostalo	Ukupno (Σ)	Učešće
Sektor privrednih društava	Potraživanje	-	-	-	-	600,478,307	48,866,406	30,438,603	3,031,071	-	2,130,311	278,481	-	685,223,178	55.87%
	Obezvrđenje	-	-	-	-	2,258,013	518,150	241,690	341,523	-	7,478	124,640	-	3,491,493	0.28%
Sektor javnih preduzeća	Potraživanje	-	-	-	-	52,571,000	1,512,861	54,907	3,762	-	-	2,302	-	54,144,832	4.41%
	Obezvrđenje	-	-	-	-	466,186	16,330	-	2,193	-	-	2	-	484,711	0.04%
Sektor stanovništva	Potraživanje	-	-	-	-	-	104,826,112	13,845,068	1,821,527	-	-	-	4,401,409	124,894,116	10.18%
	Obezvrđenje	-	-	-	-	-	913,906	181,444	582,331	-	-	-	25,730	1,703,410	0.14%
Sektor drugih komitenata	Potraživanje	-	-	-	1,791,686	21,893,170	2,552,149	324,345	425,826	-	-	24,206	3,006,459	30,017,842	2.45%
	Obezvrđenje	-	-	-	-	228	1,062	1,370	199,162	-	-	24,206	88	226,115	0.02%
Javni sektor	Potraživanje	53,112,791	971,673	54,322	-	7,087	29,076	-	94,949	-	-	3,824	3,062,150	57,335,870	4.68%
	Obezvrđenje	53,666	7,952	-	-	4,724	424	-	94,785	-	-	4	525	162,079	0.01%
Sektor finan. i osiguranja	Potraživanje	35,508,088	-	-	5,873,431	4,261,775	2,419	543,589	240,479	1,146,048	460,299	5,478,891	159,947,415	213,462,435	17.41%
	Obezvrđenje	23,802	-	-	217,010	3,343	5	30	200,018	1,146	-	2,383	4,031,211	4,478,948	0.37%
Sektor preduzetnika	Potraživanje	-	-	-	-	373,766	7,996,552	423,130	107,106	-	-	-	-	8,900,555	0.73%
	Obezvrđenje	-	-	-	-	48	61,561	8,159	22,100	-	-	-	-	91,868	0.01%
Privatna domaćinstava sa zaposlenim licima i reg.	Potraživanje	-	-	-	-	721,668	1,933,243	156,671	42,784	-	-	-	-	2,854,367	0.23%
	Obezvrđenje	-	-	-	-	153	4,566	7,859	23,634	-	-	-	-	36,212	0.00%
Sektor stranih lica	Potraživanje	-	-	-	9,099,381	38,117,750	1,172,539	868,438	216,855	-	-	-	115,543	49,590,506	4.04%
	Obezvrđenje	-	-	-	6,306	195,693	170	2,974	6,074	-	-	-	-	211,218	0.02%
Ukupno (Σ)	Potraživanje	88,620,879	971,673	54,322	16,764,498	718,424,524	168,891,357	46,654,751	5,984,360	1,146,048	2,590,610	5,787,704	170,532,974	1,226,423,701	100.00%
	Obezvrđenje	77,468	7,952	-	223,317	2,928,388	1,516,174	443,526	1,471,818	1,146	7,478	151,235	4,057,554	10,886,056	100.00%

U nastavku dajemo pregled raspodele izloženosti po klasama izloženosti i sektorima i to za izloženosti za koje je izvršena ispravka vrednosti na 31.12.2023. i 31.12.2022. godine:

Na dan 31.12.2023. godine

u 000 RSD

Sektor/Klase izloženosti	Država i centr. banke	Lokalna samouprava	Javna administrativna tela	Banke	Privredna društva	Fizička lica	Izloženosti obezbeđene hipotekama	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Otvoreni investicioni fondovi	Visokorizične izloženosti	Vlasnička ulaganja	Ostalo	Ukupno (Σ)	Učešće
Sektor privrednih društava	Potraživanje	0	0	0	133,654,266	16,234,702	8,564,712	3,056,505	0	1,047,191	124,771	0	162,682,147	47.92%
	Obezvredjenje	0	0	0	2,932,965	468,573	53,860	1,063,097	0	2,604	124,637	0	4,645,736	38.65%
	Dospelo	0	0	0	4,991,254	827,080	695,742	1,403,815	0	0	0	0	7,917,891	53.12%
Sektor javnih preduzeća	Potraživanje	0	0	0	27,451,942	455,264	52,078	3,838	0	0	0	0	27,963,122	8.24%
	Obezvredjenje	0	0	0	190,268	2,389	637	2,256	0	0	0	0	195,550	1.63%
	Dospelo	0	0	0	115,868	0	0	3,540	0	0	0	0	119,408	0.80%
Sektor stanovništva	Potraživanje	0	0	0	7,398	42,738,338	3,925,255	2,905,777	0	0	0	734,343	50,311,111	14.82%
	Obezvredjenje	0	0	0	54	945,584	15,467	2,170,287	0	0	0	4,066	3,135,458	26.09%
	Dospelo	0	0	0	0	3,129,260	43,684	2,367,686	0	0	0	2,847	5,543,477	37.19%
Sektor drugih komitenata	Potraživanje	0	0	0	0	0	0	226,088	0	0	24,206	330,158	580,452	0.17%
	Obezvredjenje	0	0	0	0	0	0	121,177	0	0	24,206	3,250	148,633	1.24%
	Dospelo	0	0	0	0	0	0	180,730	0	0	0	2,431	183,161	1.23%
Javni sektor	Potraživanje	13,708	0	531,316	0	10,059	0	58,317	0	0	0	4,247	617,647	0.18%
	Obezvredjenje	225	1,876	0	0	7,155	0	50,666	0	0	0	566	60,488	0.50%
	Dospelo	0	0	0	0	0	0	49,914	0	0	0	0	49,914	0.33%
Sektor finan. i osiguranja	Potraživanje	24,232,821	0	0	741,926	142,940	2,798	11,904	0	0	0	40,771,984	65,904,373	19.41%
	Obezvredjenje	3,853	0	0	274,234	3,721	44	5,405	0	0	0	2,666,152	2,953,409	24.57%
	Dospelo	0	0	0	0	0	202	0	0	0	0	3,076	3,278	0.02%
Sektor preduzetnika	Potraživanje	0	0	0	0	121	2,497,281	60,018	205,404	0	0	0	2,762,824	0.81%
	Obezvredjenje	0	0	0	0	1	87,260	285	106,742	0	0	0	194,288	1.62%
	Dospelo	0	0	0	0	0	176,399	0	136,001	0	0	0	312,400	2.10%
Privatna domaćinstava sa zaposlenim licima i reg. polj.proizvođači	Potraživanje	0	0	0	0	0	246,439	2,831	23,190	0	0	0	272,460	0.08%
	Obezvredjenje	0	0	0	0	0	10,762	94	10,117	0	0	0	20,973	0.17%
	Dospelo	0	0	0	0	0	14,666	0	20,866	0	0	0	35,532	0.24%
Sektor stranih lica	Potraživanje	0	0	0	6,836,093	14,639,462	589,688	59,167	389,851	0	5,862,248	1	28,376,510	8.36%
	Obezvredjenje	0	0	0	139,601	322,828	4,529	161	194,345	0	2,638	0	664,102	5.53%
	Dospelo	0	0	0	0	530,806	11,757	0	196,762	0	0	0	739,325	4.96%
Ukupno (Σ)	Potraživanje	24,246,529	-	531,316	7,578,019	175,906,188	62,764,510	12,664,061	6,880,874	-	1,047,191	6,011,225	339,470,646	100.00%
	Obezvredjenje	4,078	1,876	-	413,835	3,456,992	1,519,141	70,504	3,724,092	-	2,604	151,481	12,018,637	100.00%
	Dospelo	-	-	-	-	5,637,928	4,159,364	739,426	4,359,314	-	-	-	14,904,386	100.00%

Na dan 31.12.2022. godine

u 000 RSD

Sektor/Klase izloženosti		Država i centr. banke	Lokalna samouprava	Javna administrativna tela	Banke	Privredna društva	Fizička lica	Izloženosti obezbeđene hipotekama	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Otvoreni investicioni fondovi	Visokorizične izloženosti	Vlasnička ulaganja	Ostalo	Ukupno (Σ)	Učešće
Sektor privrednih društava	Potraživanje	-	-	-	-	134,167,933	31,753,453	23,747,516	2,063,265	-	1,742,730	274,835	-	193,749,733	36.84%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	2,258,013	518,150	241,690	341,523	-	7,478	124,640	-	3,491,493	32.07%
	Dospelo	-	-	-	-	2,013,156	327,933	224,215	1,123,066	-	-	-	-	3,688,370	35.65%
Sektor javnih preduzeća	Potraživanje	-	-	-	-	33,432,488	648,065	-	3,463	-	-	4	-	34,084,020	6.48%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	466,186	16,330	-	2,193	-	-	2	-	484,711	4.45%
	Dospelo	-	-	-	-	2,428,823	-	-	558	-	-	-	-	2,429,381	23.48%
Sektor stanovništva	Potraživanje	-	-	-	-	-	46,703,369	13,696,394	1,670,375	-	-	-	702,735	62,772,873	11.93%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	-	913,906	181,444	582,331	-	-	-	25,730	1,703,410	15.65%
	Dospelo	-	-	-	-	-	906,663	13,774	1,560,372	-	-	-	13,908	2,494,716	24.12%
Sektor drugih komitenata	Potraživanje	-	-	-	-	1,039,142	1,412,053	309,899	401,751	-	-	24,206	13,562	3,200,614	0.61%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	228	1,062	1,370	199,162	-	-	24,206	88	226,115	2.08%
	Dospelo	-	-	-	-	-	779	-	706,832	-	-	-	-	707,611	6.84%
Javni sektor	Potraživanje	24,250,245	765,370	-	-	7,087	29,075	-	94,949	-	-	4	3,455	25,150,185	4.78%
	Obezvredjenje	53,666	7,952	-	-	4,724	424	-	94,785	-	-	4	525	162,079	1.49%
	Dospelo	11,953	150,431	-	-	-	-	-	44,172	-	-	-	-	206,556	2.00%
Sektor finan. i osiguranja	Potraživanje	25,503,385	-	-	4,616,584	151,338	2,419	973	205,123	1,146,048	-	2,383	146,100,839	177,729,094	33.79%
	Obezvredjenje	23,802	-	-	217,010	3,343	5	30	200,018	1,146	-	2,383	4,031,211	4,478,949	41.14%
	Dospelo	10,516	-	-	69,890	162	627	-	9,061	-	-	-	546,540	636,795	6.16%
Sektor preduzetnika	Potraživanje	-	-	-	-	52,109	4,517,693	322,324	98,246	-	-	-	-	4,990,372	0.95%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	48	61,561	8,159	22,100	-	-	-	-	91,868	0.84%
	Dospelo	-	-	-	-	-	37,527	367	77,286	-	-	-	-	115,180	1.11%
Privatna domaćinstava sa zaposlenim licima i reg. polj.proizvođači	Potraživanje	-	-	-	-	4,211	812,977	87,911	29,067	-	-	-	-	934,166	0.18%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	153	4,566	7,859	23,634	-	-	-	-	36,212	0.33%
	Dospelo	-	-	-	-	-	19,493	174	30,551	-	-	-	-	50,218	0.49%
Sektor stranih lica	Potraživanje	-	-	-	8,609,452	13,790,468	32,510	718,929	216,855	-	-	-	-	23,368,213	4.44%
	Obezvredjenje	-	-	-	6,306	195,693	170	2,974	6,074	-	-	-	-	211,218	1.94%
	Dospelo	-	-	-	-	5,517	19	169	10,194	-	-	-	-	15,898	0.15%
Ukupno (Σ)	Potraživanje	49,753,631	765,370	-	13,226,036	182,644,776	85,911,614	38,883,946	4,783,094	1,146,048	1,742,730	301,432	146,820,591	525,979,268	100.00%
	Obezvredjenje	77,468	7,952	-	223,317	2,928,388	1,516,174	443,526	1,471,818	1,146	7,478	151,236	4,057,554	10,886,056	100.00%
	Dospelo	22,468	150,431	-	69,890	4,447,658	1,293,040	238,698	3,562,092	-	-	-	560,448	10,344,725	100.00%

7.1.6. Raspodela izloženosti prema preostalom dospeću

Na dan 31.12. 2023. godine

u 000 RSD

Klase izloženosti	Preostala ročnost (vrednost izloženosti)					Ukupno (Σ)
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseci	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 12 meseci	
Država i centr. banke	74,998,468	1,276,097	-	3,432,946	42,443,650	122,151,161
Lokalna samouprava	235,526	-	-	35,219	258,695	529,440
Javna admin. tela	-	-	-	-	-	-
Banke	8,412,928	138,010	69,694	153,444	9,402	8,783,478
Privredna društva	7,572,481	4,064,246	12,913,508	27,892,845	99,418,992	151,862,072
Fizička lica	956,132	1,160,334	1,756,641	4,702,802	52,567,875	61,143,784
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	784,754	541,430	241,921	1,489,161	2,387,204	5,444,470
Izloženosti obezbeđene hipotekama	462,805	902,947	700,499	5,078,273	15,587,276	22,731,800
Otvoreni investicioni fondovi	1,199,815	-	-	-	-	1,199,815
Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	1,279,215	1,279,215
Vlasnička ulaganja	723,910	-	-	-	14,475,216	15,199,126
Ostale izloženosti	51,033,707	149,962	803,003	989,990	12,722,712	65,699,374
Ukupno (Σ)	146,380,526	8,233,026	16,485,266	43,774,680	241,150,237	456,023,735

Na dan 31.12.2022. godine

u 000 RSD

Klase izloženosti	Preostala ročnost (vrednost izloženosti)					Ukupno (Σ)
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseci	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 12 meseci	
Država i centr. banke	30,125,702	1,005,921	-	37,394,402	22,167,193	90,693,218
Lokalna samouprava	282,949	29,361	14,638	-	431,184	758,132
Javna admin. tela	-	-	-	-	-	-
Banke	11,453,499	79,671	83,035	1,470,054	365,564	13,451,823
Privredna društva	7,130,028	3,494,228	12,192,160	34,539,493	79,618,586	136,974,495
Fizička lica	1,047,926	1,533,144	3,233,607	10,375,719	49,663,393	65,853,788
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	704,988	869,178	899,760	37,310	1,546,240	4,057,476
Izloženosti obezbeđene hipotekama	72,316	286,127	516,518	1,172,030	41,110,945	43,157,936
Otvoreni investicioni fondovi	1,144,902	-	-	-	-	1,144,902
Visokorizične izloženosti	439	460,299	-	54,390	1,968,349	2,483,477
Vlasnička ulaganja	5,623,062	-	-	-	13,407	5,636,469
Ostale izloženosti	43,113,708	21,309,850	510,691	764,888	8,180,057	73,879,194
Ukupno (Σ)	100,699,519	29,067,779	17,450,409	85,808,286	205,064,917	438,090,910

7.1.7. Obezvredena potraživanja i potraživanja u docnji prema geografskim područjima

31.decembar 2023.

u 000 RSD

Docnja/Regije		Obezvredena potraživanja					Ukupno (Σ)
		Republika Srbija	Evropska unija	SAD	Ruska Federacija	Ostalo	
0	Potraživanje	296,929,071	15,911,675	162,933	442,748	11,119,833	324,566,260
	Obezvredenje	7,698,093	212,573	2,299	137,078	218,999	8,269,042
1-30 dana	Potraživanje	7,678,519	0	0	0	539,689	8,218,208
	Obezvredenje	645,166	0	0	0	89,223	734,389
31-60 dana	Potraživanje	1,904,511	2,874	0	0	0	1,907,385
	Obezvredenje	415,070	14	0	0	0	415,084
61-90 dana	Potraživanje	814,263	0	0	0	0	814,263
	Obezvredenje	329,184	0	0	0	0	329,184
preko 90 dana	Potraživanje	3,767,768	1,502	0	2	195,259	3,964,531
	Obezvredenje	2,267,024	1,352	0	2	2,560	2,270,938
Ukupno (Σ)	Potraživanje	311,094,132	15,916,051	162,933	442,750	11,854,781	339,470,647
	Obezvredenje	11,354,537	213,939	2,299	137,080	310,782	12,018,637

7.1.8. Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije (po Odluci NBS o klasifikaciji)

Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije kao i iznosi obračunate rezerve za procenjene gubitke su dati u tabelama u nastavku:

31.12.2023.

u 000 RSD

Kategorija klasifikacije	Bruto potraživanje	Rezerva za procenjene gubitke
A	130,202,372	0
B	161,070,150	1,561,971
V	77,208,326	7,911,557
G	6,139,778	1,363,234
D	9,447,298	6,144,470
N (ne klasifikuje se)	1,451,744,544	0
Ukupno (Σ)	1,835,812,467	16,981,233

31.12.2022.

u 000 RSD

Kategorija klasifikacije	Bruto potraživanje	Rezerva za procenjene gubitke
A	106,727,861	-
B	126,533,449	2,090,773
V	67,174,945	8,889,977
G	11,160,483	2,766,992
D	6,259,048	6,263,997
N (ne klasifikuje se)	908,567,914	-
Ukupno (Σ)	1,226,423,700	20,011,738

7.1.9. Kreditni rejtinzi

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, Banka je internim aktima definisala upotrebu eksternih rejtinga za potrebe izračunavanja kapitalnih zahteva za kreditni rizik.

Za potrebe određivanja nivoa kreditnog kvaliteta za klasu izloženosti prema državama i centralnim bankama i klasu izloženosti prema bankama, Banka koristi kreditne rejtinge Agencije za rejting Moody's Investor Service Ltd. koja je, po rešenju Narodne banke Srbije (Rešenje G br. 1370 od 28.02.2012. godine) trenutno jedina podobna agencija za rejting u Srbiji. Kreditne rejtinge ove Agencije za rejting Banka koristi počevši od obračuna na 30. jun 2015. godine.

Za ostale izloženosti Banka primenjuje pondere kreditnog rizika propisane Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Raspored kreditnih rejtinga u odgovarajuće nivoe kreditnog kvaliteta za izloženosti prema državama i centralnim bankama za koje postoji kreditni rejting izabrane agencije za rejting vrši se prema tabeli u nastavku:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	0%	20%	50%	100%	100%	150%

Banka izloženostima prema Republici Srbiji, Narodnoj banci Srbije, kao i državama i centralnim bankama država članica Evropske unije, koje su izražene i koje se izmiruju u njihovim nacionalnim valutama, dodeljuje ponder rizika 0%. Ostalim izloženostima prema državama i centralnim bankama za koje ne postoji kreditni rejting izabrane agencije za rejting, odnosno na koje se ne primenjuje ponder rizika 0%, dodeljuje se ponder rizika 100%.

Banka kvartalno proverava objavljene rejtinge i u skladu sa tim primenjuje odgovarajuće izmene.

Banka izloženostima prema bankama čiji preostali rok dospeća nije duži od tri meseca, a koje su izražene i koje se izmiruju u nacionalnoj valuti dužnika, dodeljuje ponder rizika za jednu kategoriju lošiji od pondera propisanog za izloženosti prema državi u kojoj banka-dužnik ima sedište, s tim da taj ponder ne može biti niži od 20%.

Raspored kreditnih rejtinga u odgovarajuće nivoe kreditnog kvaliteta za izloženosti prema bankama čiji je preostali rok dospeća duži od tri meseca i za koje postoji kreditni rejting Izabrane agencije za rejting vrši prema tabeli u nastavku:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	20%	50%	50%	100%	100%	150%

Dodatno, raspored kreditnih rejtinga u odgovarajuće nivoe kreditnog kvaliteta za izloženosti prema bankama čiji preostali rok dospeća nije duži od tri meseca i za koje postoji kreditni rejting Izabrane agencije za rejting vrši prema tabeli u nastavku:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	20%	20%	20%	50%	50%	150%

Banka izloženostima prema bankama za koje ne postoji kreditni rejting izabrane agencije za rejting dodeljuje ponder kreditnog rizika naveden u tabeli u nastavku prema nivou kreditnog kvaliteta države u kojoj banka-dužnik ima sedište:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	20%	50%	100%	100%	100%	150%

U slučaju da za izloženost prema državi u kojoj banka-dužnik ima sedište ne postoji kreditni rejting Banka izloženostima prema toj banci-dužniku dodeljuje ponder rizika 100%.

Banka izloženostima prema bankama čija ugovorena efektivna ročnost nije duža od tri meseca i za koje ne postoji kreditni rejting Izabrane agencije za rejting dodeljuje ponder kreditnog rizika 20%.

Banka izloženostima prema bankama koje predstavljaju ulaganja u kapital ili u elemente kapitala propisane Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke dodeljuje ponder kreditnog rizika 100%, osim kad ta ulaganja predstavljaju odbitnu stavku od kapitala Banke.

U narednoj tabeli dajemo prikaz iznosa izloženosti pre i nakon korišćenja kreditne zaštite za klasu izloženosti prema bankama na 31.12.2023. godine.

31.12.2023.

u 000 RSD

31.12.2023.

Kreditni rejting izabrane agencije za rejting (Moody's)	Nivo kreditnog kvaliteta	Država porekla banke	Bruto izloženost	Specifična prilagođavanja za kreditni rizik, dodatna prilagođavanja i potrebna rezerva	Neto izloženost	Instrumenti materijalne kreditne zaštite	Neto izloženost posle primene kreditne zaštite
	Preferencijalni tretman	SRBIJA	3,810,798	274,234	3,536,564	-	3,536,564
Ukupno Srbija:			3,810,798	274,234	3,536,564	-	3,536,564
Aaa	1	SAD, ŠVAJCARSKA, NEMAČKA, KANADA	1,532,816	160	1,532,656	-	1,532,656
Aa1		AUSTRIJA	2,292,618	1,027	2,291,591	-	2,291,591
Aa2		FRANCUSKA	669,812	301	669,511	-	669,511
Aa3		VEL. BRITANIJA	322,791	111	322,680	-	322,680
Ukupno za nivo 1:			4,818,037	1,599	4,816,438	-	4,816,438
A3	2	SLOVENIJA	532,117	239	531,877	-	531,877
Ukupno za nivo 2:			532,117	239	531,877	-	531,877
Baa2	3	ITALIJA	4,277	-	4,277	-	4,277
Baa3		HRVATSKA	2,292,722	1,032	2,291,690	-	2,291,690
Ukupno za nivo 3:			2,296,999	1,032	2,295,967	-	2,295,967
Ba1	4	GRČKA	131,347	414	130,933		130,933
Ukupno za nivo 4:			131,347	414	130,933	-	130,933
B1	5	CRNA GORA	205,211	349	204,862	46,869	157,993
B3		BIH	45,443	195	45,248	-	45,248
Ukupno za nivo 5:			250,654	544	250,110	46,869	203,241
Caa1	6	EGIPAT	33,877	534	33,344	-	33,344
Ukupno za nivo 6:			33,877	534	33,344	-	33,344
bez rejtinga		Rusija	443,407	135,354	308,053	-	308,053
Ukupno za klasu izloženosti prema Bankama:			12,317,236	413,950	11,903,286	46,869	11,856,417

U narednoj tabeli dajemo prikaz iznosa izloženosti pre i nakon korišćenja kreditne zaštite za klasu izloženosti prema bankama na 31.12.2022. godine.

31.12.2022.

u 000 RSD

Kreditni rejting izabrane agencije za rejting (Moody's)	Nivo kreditnog kvaliteta	Država porekla banke	Bruto izloženost	Specifična prilagođavanja za kreditni rizik, dodatna prilagođavanja i potrebna rezerva	Neto izloženost	Instrumenti materijalne kreditne zaštite	Neto izloženost posle primene kreditne zaštite
	Preferencijalni tretman	SRBIJA	5,900,298	216,108	5,684,189	-	5,684,189
Ukupno Srbija:			4,595,725	159,962	4,435,763	-	4,435,763
Aaa	1	SAD, ŠVAJCARSKA	738,434	-	738,434	-	738,434
Aa1		AUSTRIJA	5,391,430	1,699	5,389,731	-	5,389,731
Aa2		UAE, FRANCUSKA	2,865,525	1,071	2,864,453	-	2,864,453
Aa3		VEL.BRITANIJA	118,276	20	118,257	-	118,257
Ukupno za nivo 1:			17,797,218	7,363	9,113,665	2,790	9,110,875
A3	2	SLOVENIJA	232,521	63	232,459	-	232,459
Ukupno za nivo 2:			232,521	63	232,459	-	232,459
Baa3	3	HRVATSKA	17,463	2	17,462	-	17,462
Baa3	3	ITALIJA	816,861	399	816,462	-	816,462
Ukupno za nivo 3:			834,324	399	833,924	-	833,924
Ba3	4	GRČKA	41,428	149	41,279	-	41,279
Ukupno za nivo 4:			41,428	149	41,428		41,279
B1	5	CRNA GORA	130,333	674	129,658	-	129,658
B2		EGIPAT	98,541	929	97,612	-	97,612
B3		BIH	106,160	900	105,260	7,626	97,634
Ukupno za nivo 5:			335,034	2,503	332,530	7,626	324,904
Bez rejtinga		Rusija	307,229	1,303	305,926	-	305,926
Ukupno za klasu izloženosti prema Bankama:			16,764,499	223,316	16,541,182	7,626	16,533,556

7.1.10. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na pokazatelj leveridža

Pokazatelj leveridža predstavlja odnos osnovnog kapitala i izloženosti Banke i iskazuje se u procentima.

Banka je na dan 31. decembar 2023. godine izračunala pokazatelj leveridža u skladu sa Odlukom o izveštavanju banaka i on je iznosio 11,68%.

7.1.11. Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Banka može vršiti prilagođavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom za efekte tehnika ublažavanja tog rizika ako, radi smanjenja ovog rizika, koristi podobne instrumente kreditne zaštite i ako su ispunjeni uslovi za priznavanje kreditne zaštite, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Banka je u okviru Politike za upravljanje rizicima i Procedure za upravljanje kreditnim rizikom detaljno definisala način primena tehnika ublažavanja kreditnog rizika.

Banka aktivu ponderisanu kreditnim rizikom prilagođava za efekte korišćenja sredstava obezbeđenja u obliku finansijske imovine primenom jednostavnog metoda, na način da obezbeđenom delu odnosne izloženosti dodeljuje ponder kreditnog rizika sredstva obezbeđenja.

Banka primenjuje ponder kreditnog rizika 0% samo ako su izloženost i sredstvo obezbeđenja izraženi u istoj valuti, u protivnom primenjuje ponder kreditnog rizika 20%. I za jedan i za drugi slučaj važi ograničenje da mora postojati ročna usklađenost između instrumenata kreditne zaštite i odnosne izloženosti.

Banka aktivu ponderisanu kreditnim rizikom prilagođava za efekte korišćenja instrumenata nematerijalne kreditne zaštite na taj način što obezbeđenom delu odnosne izloženosti dodeljuje ponder kreditnog rizika pružaoca zaštite koji je utvrđen u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke umesto pondera kreditnog rizika ove izloženosti utvrđenog, takođe u skladu sa pomenutom Odlukom.

Iznosi primenjenih instrumenata kreditne zaštite na 31.12.2023. i 31.12.2022. godine po klasama izloženosti su dati u tabelama ispod:

31.decembar 2023.

u 000 RSD

Klase izloženosti	Bruto izloženost	Specifična prilagođavanja za kreditni rizik i ostala prilagođavanja	Neto izloženost	Instrumenti nematerijalne kreditne zaštite	Instrumenti materijalne kreditne zaštite (u obliku finansijske imovine)	Neto izloženost posle primene kreditne zaštite
Država i centr. banke	119,680,470	46,520	119,633,951	-	2,517,211	122,151,161
Lokalna samouprava	725,499	1,876	723,623	-	7,979	715,644
Javna admin.tela	104,796	-	104,796	-	-	104,796
Banke	12,317,237	413,950	11,903,287	-	46,869	11,856,417
Privredna društva	1,237,092,802	3,456,991	1,233,635,811	2,517,211	12,188,934	1,218,929,666
Fizička lica	244,965,094	1,519,141	243,445,953	-	1,892,088	241,553,864
Izloženosti obezbeđene hipotekama	23,763,021	70,504	23,692,518	-	-	23,692,518
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	9,304,217	3,724,090	5,580,127	-	20,978	5,559,149
Otvoreni investicioni fond	1,201,016	1,201	1,199,815	-	-	1,199,815
Visokorizične izloženosti	15,351,343	152,217	15,199,127	-	-	15,199,127
Vlasnička ulaganja	1,281,819	2,604	1,279,215	-	-	1,279,215
Ostale izloženosti	170,025,153	2,675,767	167,349,386	-	210,438	181,506,235
Ukupno:	1,835,812,467	12,064,861	1,823,747,609	2,517,211	16,884,497	1,823,747,607

31.decembar 2022.

u 000 RSD

Klase izloženosti	Bruto izloženost	Specifična prilagođavanja za kreditni rizik i ostala prilagođavanja	Neto izloženost	Instrumenti nematerijalne kreditne zaštite	Instrumenti materijalne kreditne zaštite (u obliku finansijske imovine)	Neto izloženost posle primene kreditne zaštite
Država i centr. banke	88,620,879	77,468	88,543,410	-	-	90,693,218
Lokalna samouprava	971,673	7,952	963,721	-	22,964	940,757
Javna administrativna tela	54,322	-	54,322	-	-	54,322
Banke	16,764,498	223,316	16,541,182	-	7,626	16,533,556
Privredna društva	718,424,524	2,928,388	715,496,136	277,862	10,002,961	705,215,313
Fizička lica	168,891,357	1,516,174	167,375,183	1,837,419	2,525,897	163,011,867
Izloženosti obezbeđene hipotekama	46,654,751	443,526	46,211,225	18,398	283,873	45,908,954
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	5,984,360	1,471,818	4,512,541	16,128	135,157	4,361,256
Otvoreni investicioni fond	1,146,048	1,146	1,144,902	-	-	1,144,902
Visokorizične izloženosti	5,787,704	151,235	5,636,469	-	-	5,636,469
Vlasnička ulaganja	2,590,610	7,478	2,583,132	-	99,656	2,483,476
Ostale izloženosti	170,532,974	4,057,554	166,475,420	-	167,278	179,553,557
Ukupno:	1,226,423,700	10,886,056	1,215,537,644	2,149,807	13,245,412	1,215,537,647

7.1.12. Podaci, odnosno informacije koje se odnose na politiku otpisa potraživanja

Banka vrši direktan (definitivan) otpis potraživanja za koja se utvrdi da su nenaplativa (kao posledica stečaja dužnika, brisanja dužnika iz registra, vanskodskog poravnjenja, zastarelosti potraživanja, pravosnažne odluke suda, konačnog upravnog akta, prinudnog poravnjenja, nepostojanja sredstava obezbeđenja i dr), nakon izvršene detaljne analize koja opravdava otpis. Direktan otpis potraživanja sprovodi se nakon što su iscrpljene sve mogućnosti za njihovu naplatu.

Identifikovanje nenaplativih potraživanja odnosno potraživanja koja ispunjavaju uslove za otpis vrši nadležni organizacioni deo Banke, koji sačinjava i procenu naplativosti predmetnih potraživanja, primenom unapred definisanih indikatora nenaplativosti u skladu sa posebnom procedurom Banke kojom su definisane nadležnosti i odgovornosti u procesu direktnog otpisa potraživanja (odnosno prenosa potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju).

Pored direktnog otpisa, Banka sprovodi i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju, u skladu sa *Odlukom NBS o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke* („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 77/17).

Navedenom odlukom, uvedena je obaveza banaka da izvrše računovodstveni otpis problematičnih kredita za koje obračunato obezvređenje koje je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti iznosi 100% bruto knjigovodstvene vrednosti tog kredita. Pod računovodstvenim otpisom se, u smislu navedene odluke, podrazumeva prenos bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju banke. Odluka se primenjuje od 30.09.2017. godine.

Direktan otpis potraživanja, kao i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju ne predstavljaju oprost duga, niti se tim radnjama Banka na bilo koji način odriče od svojih ugovornih ili zakonskih prava po osnovu predmetnih potraživanja.

7.2. Rizik druge ugovorne strane (counterparty risk)

Rizik druge ugovorne strane jeste rizik od neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjenja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

Banka je dužna da izračunava aktivu ponderisanu kreditnim rizikom za izloženosti riziku druge ugovorne strane po osnovu sledećih pozicija iz knjige trgovanja i bankarske knjige:

- finansijskih derivata;
- kreditnih derivata;
- repo i reverse repo transakcija;
- transakcija davanja ili uzimanja u zajam hartija od vrednosti ili robe;
- transakcija kreditiranja trgovine hartijama od vrednosti;
- transakcija sa dugim rokom izmirenja.

Banka je ovoj vrsti rizika izložena po osnovu reverse repo transakcija kao i po osnovu finansijskih derivata.

Za potrebe obračuna izloženosti riziku druge ugovorne strane Banka koristi metod tekuće izloženosti (za finansijske derivate) i složeni metod za obračun prilagođene vrednosti transakcije i kolaterala u slučaju repo i reverse repo transakcija.

Saglasno metodu tekuće izloženosti, iznos izloženosti izračunava se kao zbir:

- Tekuće izloženosti po osnovu ugovora čija je vrednost pozitivna, koja predstavlja tržišnu vrednost tog ugovora (za ugovore čija je vrednost negativna, tekuća izloženost jednaka je nuli) i
- Potencijalne izloženosti (RFE) u periodu preostalom do datuma dospeća ugovorne obaveze, koja se dobija kad se hipotetička vrednost glavnice svakog ugovora na dan izračunavanja pomnoži odgovarajućim faktorima konverzije propisanim u okviru Odluke o adekvatnosti kapitala banke.

Prema složenom metodu, iznos izloženosti na koji se primenjuju ponderi kreditnog rizika izražava se kao efektivna vrednost izloženosti. Efektivna vrednost odnosno izloženosti jednaka je iznosu razlike između prilagođenih vrednosti odnosno izloženosti i sredstava obezbeđenja, ako je taj iznos negativan jednaka je 0.

Na dan 31.12.2023. godine Banka je imala sledeće izloženosti po osnovu rizika druge ugovorne strane:
u 000 RSD

Izloženost riziku druge ugovorne strane po osnovu reverse repo transakcija	Neto izloženost
	52,230,934

u 000 RSD

Izloženost riziku druge ugovorne strane po osnovu finansijskih derivata	Tekuća izloženost	Potencijalna izloženost	Ukupna izloženost
	114,421	94,559	208,980

Dodatno, na dan 31.12.2023. godine obračunati kapitalni zahtev za rizik druge ugovorne strane iznosi 18.881 hiljada RSD.

7.3. Kamatni rizik

Identifikacija kamatnog rizika odnosi se na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Banka izložena, stepen izloženosti svakom pojedinačnom obliku, kao i na utvrđivanje mogućnosti merenja pojedinačnog oblika kamatnog rizika. Kamatni rizik se može ispoljiti u nekom od sledećih oblika:

- Rizik neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena - javlja se zbog različitih vremena dospeća (za fiksne kamatne stope) i različitih vremena ponovnog formiranja cene, odnosno promene kamatnih stopa (kod varijabilnih kamatnih stopa) za kamatno osetljive stavke aktive, pasive i vanbilansa Banke;
- Bazni rizik - javlja se zbog nesavršenosti tržišta, odnosno proizilazi iz razlika u periodičnosti, veličini ili smeru promena različitih referentnih kamatnih stopa za koje su vezane različite kategorije aktive, pasive i vanbilansnih stavki, sa inače sličnim karakteristikama u pogledu dospeća, odnosno ponovnog određivanja cene;
- Rizik opcije - javlja se iz ugovornih odredbi u vezi sa kamatno osetljivim pozicijama (kredit s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.);
- Rizik krive prinosa - javlja se usled ročne neusklađenosti kod ponovnog formiranja cena i može izložiti Banku promenama oblika krive prinosa.

Merenje kamatnog rizika podrazumeva merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala Banke. Banka koristi sledeće tehnike za merenje kamatnog rizika: GAP analiza, EVE i NII metodologije, kao i stres testiranje. Stres testiranjem se meri osetljivost ekonomske vrednosti kapitala (standardni šok i 6 scenarija promene kamatnih stopa), kao i promena neto kamatnog prihoda u odnosu na kapital Banke.

Praćenje kamatnog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku. Banka upravlja kamatnim rizikom koristeći definisane limite i propisane mere zaštite od kamatnog rizika.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Banka definiše limite izloženosti prema kamatnom riziku na bazi internog izveštaja o kamatnom GAP-u. Interni limiti za kamatni rizik uključuju limite osetljivosti EVE standardnom kamatnom šoku, osetljivosti EVE u slučaju 6 scenarija, limite promene neto kamatnog prihoda promeni kamatnih stopa kao i limit koeficijenta dispariteta.

U tabeli u nastavku nalazi se pregled navedenih internih limita i uticaja stres testova na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine:

Pokazatelji	31. decembar 2023. godine	31. decembar 2022. godine
Koeficijent dispariteta	1.27	1.23
Relativni uticaj na kapital (EVE)	(2.58%)	(4.05%)
Osetljivost EVE (6 scenarija)	(4.14%)	(5.54%)
Promena NII	1.86%	1.88%

U procesu merenja kamatnog rizika Banka koristi GAP analizu u koju se uključuju sve kamatonosne stavke bilansa i vanbilansa Banke u skladu sa:

- Ponovnim fiksiranjem kamatne stope (u slučaju varijabilnih kamatnih stopa) - sve što dospeva pre pomenutog datuma ponovnog fiksiranja kamatne stope raspoređuje se po vremenskim korpama na osnovu preostalog dospeća. U slučaju administrativnih kamatnih stopa (npr. referentna stopa, eskontna stopa) za koje se ne zna tačan datum ponovnog fiksiranja, raspored u odgovarajuće vremenske korpe se vrši na osnovu analize istorijskih podataka; i
- Preostalim dospećem odnosno stavke (u slučaju fiksnih kamatnih stopa) - raspored se vrši u skladu sa anuitetnim planom.

Jedan od segmenata upravljanja kamatnim rizikom podrazumeva i sagledavanje izloženosti kamatnom riziku u stresnim uslovima. Banka mesečno sprovodi stres testove, u cilju identifikovanja i merenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima, analizirajući moguće uticaje na finansijski rezultat i kapital Banke. Rezultati sprovedenih stres testova sagledavaju se u odnosu na postavljene interne limite za uticaj stres testova na ekonomsku vrednost kapitala i NII. Tokom proteklog perioda u 2023. godini nije bilo prekoračenja limita.

Banka na mesečnom nivou sprovodi navedene tehnike za merenje kamatnog rizika sumarno za sve valute i pojedinačno za značajne valute Banke. Dobijeni podaci se koriste za sprovođenje stres testova na mesečnom nivou, u cilju identifikovanja i merenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima, analizirajući moguće uticaje na finansijski rezultat i kapital Banke. Rezultati sprovedenih stres testova sagledavaju se u odnosu na postavljene interne limite za uticaj stres testova na neto dobit i kapital Banke, i u toku 2023. godine nije bilo prekoračenja limita.

Takođe, Banka posebno sagledava rizik opcije odnosno uticaj prevremene otplate kredita i povlačenja depozita analizirajući istorijsko ponašanje klijenata Banke uz korišćenje ekspertske procene. Kod određenih pozicija kod kojih ne postoji datum dospeća odnosno nema datuma ponovnog određivanja kamatnih stopa, Banka vrši procenu istorijskog kretanja i koristi odgovarajuće modele.

7.4. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Bilansne i vanbilansne stavke koje nisu raspoređene u knjizi trgovanja, Banka raspoređuje u bankarsku knjigu. Vlasničke hartije koje AIK Banka vodi u bankarskoj knjizi odnose se na učešća u kapitalu (ulozi) AIK Banke u kapitalu drugih pravnih lica (u daljem tekstu - učešća u kapitalu). Priznavanje i vrednovanje učešća u kapitalu regulisano je računovodstvenim politikama AIK banke.

Vlasnička ulaganja koja se vode u bankarskoj knjizi izvršena su sa namerom držanja u neodređenom vremenskom periodu. Učešća u kapitalu drugih pravnih lica mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili slučaju promene tržišnih cena.

Učešća u kapitalu, za koje postoji aktivno tržište i koja se kotiraju na njemu priznaju se po fer vrednosti, dok se ostala učešća u kapitalu priznaju po vrednosti po kojoj je izvršeno ulaganje.

Svođenje učešća u kapitalu na FER vrednost priznaje se u korist revalorizacionih rezervi (povećanje vrednosti), odnosno na teret revalorizacionih rezervi (smanjenje vrednosti) do visine prethodno formiranih revalorizacionih rezervi po ovom osnovu, a ostatak se priznaje kao nerealizovani gubitak. U knjigovodstvenoj evidenciji svođenje na tržišnu vrednost vrši se na kraju svakog meseca, a na osnovu podataka o prosečnim cenama sa berze na poslednji radni dan trgovanja u mesecu.

Izloženost po osnovu vlasničkih ulaganja (učešća u kapitalu) na 31.12.2023. godine daje se u narednoj tabeli:

u 000 RSD		
Opis	Komada	Vrednost
UČEŠĆA KOJA SE KOTIRAJU NA BERZI		2,575
KOMPANIJA POLITIKA AD BEOGRAD	120,607	965
AMS OSIGURANJE AD BEOGRAD	700	1,610
OSTALA UČEŠĆA KOJA SE NE KOTIRAJU NA BERZI		160,757
EUROBANK DIREKTNA AD BEOGRAD	119,815	33,053,174
SUPER KARTICA DOO BEOGRAD	0	150,064
YU TRADE ZELEZNIK DOO	0	3,171
IKARBUS AD BEOGRAD BEOGRAD	63,644	3,819
OSTALO	1,240	1,591
UKUPNO		33,214,394

* U tabeli su prikazane neto knjigovodstvene vrednosti

Sumarni prikaz ovih izloženosti na dan 31.12.2023. godine dat je u nastavku:

u 000 RSD	
Učešća koja se ne kotiraju na berzi	33,187,576
Učešća koja se kotiraju na berzi	2,575
Ukupno	33,190,151
Ispravka vrednosti	24,243
Neto izloženost	33,214,394

U toku 2023. godine Banka je stekla 100% akcija Eurobank Direktna AD Beograd.

Ulaganja u zavisna društva u pojedinačnim finansijskim izveštajima evidentiraju se u skladu sa MRS 27, primenom metode nabavne vrednosti. Metod istorijskog troška zahteva da se ulaganja u zavisna društva evidentiraju po nabavnoj vrednosti (visina investicije) i da se periodično (jednom godišnje) testira na obezvređenje u skladu sa MRS 36.

Ulaganja u zajedničke poduhvate finansijskim izveštajima Banke evidentiraju se u skladu sa MRS 28. Nakon datuma sticanja, knjigovodstvena vrednost povećava se ili se smanjuje da bi se priznao udeo Banke u dobitku ili gubitku društva u koje je investirano.

Ukoliko dođe do obezvređivanja učešća, tj. ukoliko se u naknadnom vrednovanju utvrdi da je nadoknativa vrednost manja od nabavne vrednosti (ili knjigovodstvene vrednosti), onda se nabavna (knjigovodstvena) vrednost učešća umanjuje za ispravke vrednosti i svodi na nadoknadivu vrednost. Ispravke vrednosti učešća terete bilans uspeha (rashode) tekućeg perioda.

Prihodi po osnovu ulaganja se priznaju samo ako je zavisno društvo donelo odluku o distribuciji profita.

Učešća u kapitalu (vlasnička ulaganja) u ukupnoj aktivni učestvuju sa 7,24%.

8. OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA KOJE SE ODOSE NA BANKARSKU GRUPU I ODNOS IZMEĐU MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA

Banka je članica bankarske Grupe.

Banka je deo bankarske Grupe, a vlasnik je Eurobank Direktne Banke a.d. Beograd. Vlasnik Banke je M&V Investments a.d. Beograd (najviše matično društvo u Republici Srbiji, u daljem tekstu: Društvo), a koje je deo grupacije na čijem čelu se nalazi najviše matično društvo Agri Europe Cyprus Limited.

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija na nivou bankarske Grupe se posebno sastavlja i objavljuje.

9. Prilozi

U skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija, Banka je dužna da objavljuje i informacije i podatke koji su sastavni deo Priloga (od 1 do 7), propisani od strane Narodne Banke Srbije:

Prilog_1_ Podaci koji se odnose na kapital Banke (PI-KAP) sa stanjem na dan 31.12.2023. godine

U 000 RSD

Rbr.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK*
	Osnovni akcijski kapital: elementi		
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	33,368,405	
1.1.	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK</i>	19,349,169	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8.
1.2.	<i>od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	14,019,236	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	38,609,704	tačka 10.stav 1.
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	0	tačka 10. st. 2. i 3.
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici	123,200	tačka 7. stav 1. odredba pod 4)
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	13,953,877	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	-	tačka 7. stav 1. odredba pod 6)
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu	-	
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagodavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	86.055.186	
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagodavanja i odbitne stavke		
9	Dodatna prilagodavanja vrednosti (-)	46,248	tačka 12. stav 5.
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	417,59	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 3)
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 1)
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 4)
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritiz. izloženosti (-)	-	tačka 11.
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 2)
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 5)

17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 6)
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 7)
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijs. sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 8)
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijs. sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	24,593,005	tačka 13. stav 1. odredba pod 9)
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)
21.1	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja prva
21.2	<i>od čega: sekuritizovane pozicije (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja druga
21.3	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja treća
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjen za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)	-	tačka 21. stav 1.
23.1	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 2)
23.2	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	396,845	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 12)
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 10)
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)
27a	Bruto iznos kredita koji predstavljaju odbitnu stavku od kapitala po osnovu DTI i ročnosti, a u skladu sa tačkom 13. stav 1. pod 13, 14 i 15 OAK (-) *****	592,818	dodata tačka 13. stav 1. odredba pod 13,14,15)
28	Ukupna regulatorna prilagodavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	26,046,506	
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	60,008,680	
	Dodatni osnovni kapital: elementi		
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisije premije	-	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**	-	
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	-	
	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke		
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 1)
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 2)
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 3)
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 4)
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	-	tačka 26. stav 1. odredba pod 5)

38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	-	
38.1	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke(+)	-	
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	-	
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	60,008,680	
	Dopunski kapital: elementi		
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisije premije uz instrumente	2,619,570	tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	-	
43	Prilagođavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	-	tačka 27. stav 1. odredbe pod 3) i pod 4)
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	2,619,570	
	Dopunski kapital: odbitne stavke		
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 1)
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 2)
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 3)
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 4)
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	-	
49.1	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (+)	-	
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	2,619,570	
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	62,628,250	
52	Ukupna rizična aktiva	295,854,691	tačka 3. stav 2.
	Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala		
53	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	20.28%	tačka 3. stav 1. odredba pod 1)
54	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	20.28%	tačka 3. stav 1. odredba pod 2)
55	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	21.17%	tačka 3. stav 1. odredba pod 3)
56	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)***	4.97%	tačka 433.
57	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (%)****	10.25%	

* OAK - Odluka o adekvatnosti kapitala banke

** popunjava najviše matično društvo koje je na osnovu podataka iz konsolidovanih finansijskih izveštaja, u skladu sa odlukom kojom se uređuje kontrola bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi, dužno da izračunava kapital za bankarsku grupu

*** kao procenat rizične aktive

****računa se kao osnovni akcijski kapital banke (izražen kao procenat rizične aktive) umanjen za osnovni akcijski kapital banke koji se koristi za održavanje pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 1)

OAK, pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 2) OAK i pokazatelja adekvatnosti kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 3) OAK

***** Bruto iznos kredita koji predstavljaju odbitnu stavku od kapitala po osnovu DTI i ročnosti, a u skladu sa tačkom 13. stav 1. odredbe pod 13, 14 i 15 OAK (-)

Obračun odbitnih stavki od kapitala

u 000 RSD

LIMITI ZA PRIMENU IZUZETAKA KOD ODBITNIH STAVKI OD OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA	
Limit do kojeg se ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala	8,460,169
Limit od 10% osnovnog akcijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 2 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	8,460,169
Limit od 17,65% osnovnog akcijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	10,591,532
Podoban kapital iz tačke 13. stav 8. Odluke o adekvatnosti kapitala banke	62,628,250

Prilog_2_ Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Banke (PI-FIKAP) na dan 31.12.2023. godine

Red. broj	Karakteristike instrumenta	Opis	Opis	Opis
1	Emitent	AIK BANKA AD BEOGRAD	AIK BANKA AD BEOGRAD	AIK BANKA AD BEOGRAD
1.1.	Jedinstvena oznaka (npr.CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane)	RSAIKBE79302	RSAIKBE36633	RSAIKBE15363
	Tretman u skladu s propisima			
2	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	<i>Instrument osnovnog akcijskog kapitala</i>	<i>Instrument dopunskog kapitala</i>	<i>Instrument dopunskog kapitala</i>
3	Individualni/(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	-	-	-
4	Tip instrumenta	<i>obične akcije</i>	<i>kumulativne prioritetne akcije</i>	<i>nekumulativne prioritetne akcije</i>
5	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	19,349,169	2,356,827	85,685
6	Nominalna vrednost instrumenta	2,090.44	2,090.44	2,090.44
6.1.	Emisiona cena	1,900*	1,900*	1,900*
6.2.	Otkupna cena	1,800**	954.53**	965.23**
7	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Akcijski kapital	Akcijski kapital
8	Datum izdavanja instrumenta	30.5.1995.	7.5.1998.	6.2.1997.
9	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
9.1.	Inicijalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
10	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	Ne	Ne	Ne
10.1	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	-	-	-
10.2	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	-	-	-
	<i>Kuponi / dividende</i>	-	-	-
11	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljiva	Fiksna	Fiksna
		(u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara)	(6% na nominalu)	(6% na nominalu)
12	Kuponska stopa i povezani indeksi	-	-	-
13	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	-	-	-
14.1	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Delimično diskreciono pravo	Potpuno diskreciono pravo

14.2	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Da	Ne	Ne
15	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	Da	Ne	Ne
16	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	nekumulativni	kumulativni	nekumulativni
17	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	nekonvertibilan	nekonvertibilan	Nekonvertibilan (Opcija konvertibilnosti u obične akcije istekla 31. 3.1998)
18	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije	-	-	-
19	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti	-	-	-
20	Ako je konvertibilan, stopa konverzije	-	-	-
21	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija	-	-	-
22	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje	-	-	-
23	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje	-	-	-
24	Mogućnost smanjenja vrednosti	Ne	Ne	Ne
25	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti	-	-	-
26	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti	-	-	-
27	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno	-	-	-
28	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja	-	-	-
29	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Nekumulativne preferencijalne akcije	Drugo (instrumenti duga)	Kumulativne preferencijalne akcije
30	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	-	-	-
31	Ako postoje navesti neusklađene karakteristike	-	-	-

* zatvorena emisija dana 20.6.2013.

** prinudni otkup 01.7.2016.

Prilog_3_ Podaci o povezivanju pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama iz obrasca PI-KAP (PI-UPK) na dan 31.12.2023. godine

U 000 RSD

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja	Veza sa PI-KAP
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	74,271,638	
A.II	Založena finansijska sredstva	20,420,056	
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	114,421	
A.IV	Hartije od vrednosti	44,821,602	
A.V	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	68,141,375	
	od toga: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće	-	
A.VI	Kredit i potraživanja od komitenata	227,387,789	
	od toga: krediti koji čine odbitnu stavku od kapitala po osnovu DTI i ročnosti	592,818	f
A.VII	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
A.VIII	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
A.IX	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	150,064	

A.X	Investicije u zavisna društva	12,633,118	
	od toga: Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (deo koji predstavlja odbitnu stavku od kapitala)	24,593,005	c
A.XI	Nematerijalna ulaganja	417,590	e
A.XII	Nekretnine, postrojenja i oprema	3,911,742	
A.XIII	Investicione nekretnine	1,733,280	
A.XIV	Tekuća poreska sredstva	2,220,054	
A.XV	Odložena poreska sredstva	559,504	
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	5,537	
A.XVI I	Ostala sredstva	1,909,462	
A.XVI II	UKUPNA AKTIVA (pozicije pod AOP oznakom od 0001 do 0017 u bilansu stanja)	458,697,232	
P	PASIVA	-	
PO	OBAVEZE	-	
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	21,556	
PO.II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	18,905,515	
PO.III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	338,631,966	
PO.IV	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
PO.VI	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	
PO.VI I	Subordinirane obaveze	-	
PO.VI II	Rezervisanja	833,553	
PO.IX	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	
PO.X	Tekuće poreske obaveze	-	
PO.XI	Odložene poreske obaveze	-	
PO.XI I	Ostale obaveze	4,471,680	
PO.XI II	UKUPNE OBAVEZE (pozicija pod AOP oznakom od 0401 do 0412 u bilansu stanja)	362,864,270	
	KAPITAL		
PO.XI V	Akcijski kapital	35,987,974	
	Obične akcije osnivačke i naredne emisije	19,349,169	a
	Prioritetne nekumulativne akcije	85,685	b
	Prioritetne kumulativne akcije	2,356,827	b
	Emisiona premija od prodaje običnih akcija	12,778,887	a
	Emisiona premija od prodaje sopstevnih običnih akcija iznad nominalne vrednosti	1,076,788	a
	Emisiona premija od otkupa sopstevnih običnih akcija ispod nominalne vrednosti	163,561	a
	Emisiona premija od otkupa sopstevnih prioritetnih kumulativnih akcija ispod nominalne vrednosti	177,058	b
PO.X V	Sopstvene akcije	-	
PO.X VI	Dobitak	46,781,335	
	od toga: dobitak ranijih godina koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	38,609,704	i
	od toga: dobitak iz tekućeg perioda koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	-	
PO.X VII	Gubitak	-	

PO.X VIII	Rezerve	13,063,653	
	Revalorizacija rezerve i ostali nerealizovani dobiti	402,422	
	revalorizacija rezerve i ostali nerealizovani dobiti - Odluka o privremenim merama koja se odnosi na izračunavanje kapitala	123,200	g
	Nerealizovani gubici (-)	1,292,647	
	nerealizovani gubici (-) Odluka o privremenim merama koja se odnosi na izračunavanje kapitala	396,845	j
	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	13,953,877	d
PO.XI X	Nerealizovani gubici	-	
PO.X X	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414 - 0415 + 0416 - 0417 + 0418 - 0419) ≥ 0	95,832,962	
PO.X XI	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414 - 0415 + 0416 - 0417 + 0418 - 0419) ≥ 0	-	
PO.X XII	UKUPNO PASIVA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0413 + 0421 - 0422)	458,697,242	

Prilog_4_ Povezivanje pozicija u raščlanjenom bilansu stanja i pozicija u obrascu PI-KAP na 31.12.2023.
U 000 RSD

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa BS
	Osnovni akcijski kapital: elementi		
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	33,368,405	
1.1.	od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK	19,349,169	a
1.2.	od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata	14,019,236	b
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	38,609,704	i
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	-	
4	Revalorizacija rezerve i ostali nerealizovani dobiti	123,200	g
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	13.953.877	d
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	-	
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu **	-	
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	86,055,186	
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke		
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	46,248	
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	417,590	e
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	-	
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	-	
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)	-	
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritizacije izloženosti (-)	-	
15	Dobiti ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	-	
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	-	
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	-	
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	-	
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	24,593,005	c

21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	-	
21.1.	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	-	
21.2.	<i>od čega: sekjuritizovane pozicije (-)</i>	-	
21.3.	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	-	
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjen za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)	-	
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)	-	
23.1.	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	-	
23.2.	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	-	
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	396,845	j
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)	-	
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	-	
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	-	
27a	Bruto iznos kredita koji predstavljaju odbitnu stavku od kapitala po osnovu DTI i ročnosti, a u skladu sa tačkom 13. stav 1. pod 13, 14 i 15 OAK (-) *****	592,818	f
28	Ukupna regulatorna prilagodavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	26,046,506	
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	60,008,680	
Dodatni osnovni kapital: elementi			
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	-	
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**	-	
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	-	
Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke			
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokrovnosti emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	-	
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	-	
38.1	<i>Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (+)</i>	-	
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	-	
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	60,008,680	
Dopunski kapital: elementi			
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente	2,619,570	b
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	-	
43	Prilagodavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	-	
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	2,619,570	
Dopunski kapital: odbitne stavke			
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	

47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	-	
49.1	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (+)	-	
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	2,619,570	
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	62,628,250	

* OAK - Odluka o adekvatnosti kapitala banke

** popunjava najviše matično društvo koje je na osnovu podataka iz konsolidovanih finansijskih izveštaja, u skladu sa odlukom kojom se uređuje kontrola bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi, dužno da izračunava kapital za bankarsku grupu

*** kao procenat rizične aktive

**** računa se kao osnovni akcijski kapital banke (izražen kao procenat rizične aktive) umanjen za osnovni akcijski kapital banke koji se koristi za održavanje pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 3.

stav 3. odredba pod 1) OAK, pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 2) OAK i pokazatelja adekvatnosti kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 3) OAK

***** Bruto iznos kredita koji predstavljaju odbitnu stavku od kapitala po osnovu DTI i ročnosti, a u skladu sa tačkom 13. stav 1. odredbe pod 13, 14 i 15 OAK (-)

Prilog 5_ Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala (PI-AKB) na dan 31.12.2023. godine

U 000 RSD

Redni broj	Naziv	Iznos
I	KAPITAL	62,628,250
1	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	60,008,680
2	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	
3	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	2,619,570
II	KAPITALNI ZAHTEVI	23,668,375
1	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPljenih POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	21,102,779
1.1.	Standardizovani pristup (SP)_rizikom ponderisana aktiva	263,784,736
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	293,516
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	-
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	2,614,151
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	151,622,707
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	44,889,090
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	10,608,150
1.1.10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	6,078,397
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	1,918,823
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-
1.1.13.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.1.14.	Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-
1.1.15.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	185,221
1.1.16.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	36,670,140
1.1.17.	Ostale izloženosti	8,904,541
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	-
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	-
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	-

1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.1.	od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-
1.2.4.2.	od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.3.	od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstane u ovu klasu izloženosti	-
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	-
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	-
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa	-
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	-
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	-
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	-
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja	-
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	-
1.2.6.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.2.7.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	-
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	-
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	-
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	-
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	-
	od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	-
3.1.3.	Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja	-
3.1.4.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	-
3.1.5.	Kapitalni zahtev za robni rizik	-
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	-
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	2,561,684
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	2,561,684
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	-
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	-
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	20.28
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	20.28
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	21.17

Prilog_6_ Podaci o geografskoj raspodeli izloženosti značajnih za izračunavanje kontradikličnog zaštitnog sloja kapitala
U 000 RSD

Redni br.		Opšte kreditne izloženosti		Izloženosti iz knjige trgovanja		Izloženosti po osnovu sekjuritizacije		Kapitalni zahtevi				Ponderi kapitalnih zahteva	Stopa kontradikličnog zaštitnog sloja kapitala
		Iznos izloženosti prema standardizovanom pristupu	Iznos izloženosti prema IRB pristupu	Zbir dugih i kratkih pozicija iz knjige trgovanja	Iznos izloženosti iz knjige trgovanja prema internom modelu	Iznos izloženosti prema standardizovanom pristupu	Iznos izloženosti prema IRB pristupu	Od čega: opšte kreditne izloženosti	Od čega: izloženosti iz knjige trgovanja	Od čega: izloženosti po osnovu sekjuritizacije	Ukupno		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Raščlanjavanje po državama												
1.1.	SLOVENIJA	17,262,094						1,380,967			1,380,967	6.62	0%
1.2.	ŠVAJCARSKA	6,218,617						497,489			497,489	2.38	0%
1.3.	REPUBLIKA SRBIJA	237,396,358						18,991,709			18,991,709	91.00	0%
2.	Ukupno	260,877,069						20,870,166			20,870,166	100.00	0%

U izloženosti prema Republici Srbiji su prikazane i izloženosti prema Crnoj Gori, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Velikoj Britaniji, Belgiji, SAD, Švedskoj, Holandiji, Francuskoj, Nemačkoj, Norveškoj, Kipru, Luksemburgu, Austriji, Kuvajtu i Egiptu prema kojima je banka na dan 31.12.23. imala izloženost preko 10 mio rsd , kao i veliki broj drugih zemalja prema kojima je banka imala zanemarljivu izloženost.

Prilog_7_ Podaci o iznosu kontradikličnog zaštitnog sloja kapitala (PI-KZS)
U 000 RSD

Redni broj	Naziv	Iznos
1	Ukupna rizična aktiva	295,854,691
2	Specifična stopa kontradikličnog zaštitnog sloja kapitala	0.00%
3	Zahtev za kontradiklični zaštitni sloj kapitala banke	0

